

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, József-körút 5. szám.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcs.-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre” a. Beregszászi Korcsolyázó-Egylet, a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet,“ a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,“ a „Budapesti Torna-Egylet“ a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Debreczeni Torna-Egylet,“ az „Egyetemi Athletikai Club,“ „Első Magyar Vivó-Egylet,“ az „Ersekújvári Vivó- és Torna-Egyesület,“ a „Fertői Csónakázó-Társaság,“ a „Győri Csónakázó-Egyesület,“ a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,“ a „Kolozsvári Athletikai Club,“ a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet,“ a „Főv. Vivó-Club,“ a „Körmendi Athletikai Club,“ a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,“ a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet,“ a „Makói Torna-Egylet,“ a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Maros-Vásárh. Torna-Egylet,“ a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet,“ Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,“ a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nemzeti Hajós-Egylet,“ a Neptun Budapesti Evező-Egylet,“ az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,“ az „Ó-Budai Torna-Egylet,“ a „Pécsi Athletikai Club,“ a „Pozsonyi Hajós-Egylet,“ a „Pozsonyi Torna-Egylet,“ a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,“ a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-egylet,“ a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,“ a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szabadkai torna-Egylet,“ a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör,“ a „Szegedi Csónakázó-Egylet,“ a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szegedi Torna-Egylet,“ a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,“ a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet,“ és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycl-Egyesület,“ a „Pápai korcsolya-egylet,“ a „Torontáli korcsolyázó és hajós-egylet,“ „Szegedi Kerékpár-egyesület,“ „Veszprémi torna-egylet,“ „Tordai korcsolyázó-egylet,“ „Budapesti Torna-Club,“ „Zombolyai atletikai club,“ a „Szászvárosi atletikai klub,“ a „Szolnoki korcsolyázó-egylet,“ a „Budapesti polgári lövé-zegyesület,“ „Sportkedvelők köre,“ a „Magyar Úszó-Egylet“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarországnak összes tanintézetének.

Tornaünnep Szegeden.

A magyarországi tornaegyesületek szövetségének tornaünnepét m. hó 27-én tartották meg nagy érdeklődés mellett. A rossz időjárás következtében a program változott ugyan, a mennyiben a délelőtti összes próba elmaradt, de az ünnep azért szépen sikerült. Az ünnepi közgyűlést délelőtt 11 órakor nyitotta meg Kollár Lajos, a tornaegyesületek szövetségének h. elnöke, a szegedi városháza dísztermében. Az üdvözlő táviratok felolvasása után igazolták a képviselőket. Az igazgató választmány s a számvizsgáló bizottság jelentését Porteleky László dr. szövetségi titkár olvasta föl. Elhatározták, hogy a javasolt birkózó-verseny-szabályokat a szövetséges egyesületeknek vélekedés végett kiadják. A válaszlásokkal véget ért a közgyűlés.

A délutáni ünnepi felvonulás nem volt megtartható s a szabadban való tornáról is le kellett mondani; a helyett a tágas lovaglóhelyiségbe vonultak a tornászok, a hol a változásról értesített előkelő közönség nagy számmal jelent meg. Ott volt a többek közt Kállay főispán, Paczor Kálmán altábornagy stb. Imponáló volt a fölvonulás a Rákóczy-induló hangjai mellett. Elül jöttek a szegedi és szabadkai középiskolai hallgatók, aztán betűrendben az egyesületek: az aradi, budai, budapesti torna-klub, a III. kerületi, a hódmezővásárhelyi, a testgyakorlók, a nemzeti, az ó-budai, a pozsonyi, soproni, és szegedi tornaegyesületek. A körülvonulás és fölállás után Babó Emil orsz. képviselő üdvözölte, mint a házigazda szerepét viselő szegedi egyesület elnöke, a vendég tornászokat, majd Kollár Lajos lendületes lelkes be-

szédben nyitotta meg az ünnepséget a szövetség nevében. A festői szép és sikerült kivitelű szabadgyakorlatokat Maurer János vezette. Aztán a csapattornázás következett az egyesület által választott szereken. A súlyzó-, vasbot- és buzogány-gyakorlatok elmaradtak.

A versenyek eredménye a következő volt:

Kezdők versenye. Távolugrás, távolba való súlydobbással összekötve. I. Krausz Aladár (N. T. E.) II. Weinwurm Rezső (Bp. t. kl.)

Haladók versenye. Magasugrás, magasba való súlydobbással. I. Ruda Győző (III. ker. T. és V. E.). II. Gál Dániel (Hmv. T. E.).

Képzettek versenye. Rudugrás tornázással a lovon s nyújtón. I. Wein Dezső (Budai T. E.), a ki elvitte Szeged város tiszteletdíját: egy ezüst serleget. II. Szögi Béla (Bp. t. kl.) III. Babel Rezső (N. T. E.).

Birkózó verseny. Győztes Réty Menotti, a ki a szegedi t. e. tisztelet díját nyerte: ezüst koszorút. II. Kellner Gyula. Mindkettő a budapesti tornaklub tagja.

A középiskolai tanulók versenyfutásával véget ért a szép ünnepség. A díjakat este, a disztrakomán osztották ki; minden első győztes babérkoszorút, minden második tölgykoszorút kapott. A lakomán a jó halászlé mellett sok tósz volt. Nagy lelkesedést keltett Ábrányi Emilnek ez alkalomra irt köteménye, a melyet fölolvastak. A tornászok az éjjeli vonattal utaztak el.

Debreczeni tornászok Székelyhidon.

Mult hó 6-án a debreczeni tornászok távgyaloglást rendeztek Székelyhidra. A torna egyesület tagjait a székelyhidiak hagyományos vendégszeretettel fogadták. A torneagyülettel rokon tüzoltó egyesület képviselőjében Penkert Mihály főparancsnok, Fándy József alparancsnok és ifju Penkert Mihály egész a határszélig mentek elébe a szívesen várt vendégeknek, Kovásznay Marczel főszolgabíró szinte elibe utazott az érkezőknek, 45 kilométert kellett megtenni a versenyzőknek. Elsőnek érkezett Kampera Sándor gazdász 5 óra 30 perc alatt, második lett Szabó Béni, alig 3 másodperc késéssel,

harmadik Kajdi Gyula 8 percz késéssel. Az elsőnek Székelyhid hölgyei emlékül egy Toroszkó Mariska k, a, által himzett szallagos csokrot nyujtottak át. A többiek egyleti érmeket nyertek.

Délben a kaszinó termeiben az értelmiség vendégeként fogadtattak a versenyzők és bírálók mintegy harminczan. Este hangverseny és műkedvelői előadás volt. A tűzoltóegylet testületileg vett részt a fogadtásban.

Vasuti kedvezmény a tornászoknak. A kereskedelmi miniszter a magyar országos tornaegyletek által rendező tornászkirándulásokon és az ezekkel kapcsolatban tartandó tornaünnepélyeken résztvevő tornászoknak azt a kedvezményt adja, hogy a III-ad osztályu jeggyel második osztályon utazhatnak, a III-ik osztályon pedig a felét fizetik a menetdíjnak. A kiránduló tornászok e kedvezményt oly föltétellel kapják, ha legalább is tizen vannak és a m. orsz. tornaegyletek szövetkezete által kiállított hivatalos igazolványt mutatnak be, a melyben az utazás célja, az utvonat és az utazók nevei benne foglaltatik.

Az ó-budai torna-egylet 1894. évi június hó 2-án a római fürdőben tavaszi mulatságot rendez. Kezdeté délután 5 órakor. Külön vonatról, hazajövet éjjel után 2 órakor (díj nélkül) gondoskodva van. Jegyek kaphatók a rendező bizottsági tagoknál és a mulatság napján délután 5 órától a római fürdőben. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság június 9-én tartatik meg. Műsor: Tornázás. Szabad gyakorlatok: vezényli Ruh Géza egyleti művezető. Csapattornázás: I. csapat. Ló szelvényben vezető Ruh Géza. II. csapat, Magas nyújtó vezető Martin Gyula. III. csapat. Bak vezető Hilbert Vilmos. Korlát: az újpesti tornaegylet tagjai, vezető Bilek Károly művezetőjük által. Verseny tornázás. Magas ugrás, magas nyújtó (zárt verseny) az óbudai torna-egylet tagjai részére. Szabad tornázás a magas nyújtón. Tréfás versenyek.

A csabai tornaegylet évi. közgyűlését mult hóban tartotta. A gyűlésen jó hangulat volt, mert egy a multa vonatkozó jelentésekből, mint a jövőre eszközölt új választásokból az egyesület virágzásának tényezőit nyerte. Korosy László elnök rövid megnyitó beszéde után felolvastatott az évi jelentés. Az egylet által rendezett két mulatság (és pedig a verseny és népnünnepély) 644 frtot jövedelmezett a zászlóalap javára. Sajnálattal emlékszik meg a jelentés az egyesületi elnök, Horváth János megromgált egészségi állapotáról. Az egyesületnek volt 98 rendes, 12 alapító, 26 pártoló és egy rendkívüli tagja. 597 frt 24 kr. az egyesület függő adóságainak fedezésére fordított. Az egyesület vagyona 1622 frt 45 kr., a kiadás kitett 1025 frt 21 krt. E szerint pénztári maradvány 597 frt 24 kr. Elnökké nagy éljenzéssel Korosy László, alelnökké Láng Gusztáv, titkárrá Moczkovcsák György, pénztárnokká Fábry Géza, orvosná Reisz Miksa dr., művezetővé Michnay Gyula, ügyészszé dr. Seiler Vilmos választatott meg. A kandidáló bizottság ajánlatára a választmány tagjai lettek: Donner Lajos, Gally János, Seiler Gyula, Zsilinszky Endre dr., Berndt Lajos, Rosenthal Adolf, Fábry Károly, Wallerstein Soma, Fried Lipót, Kovács L. Mihály, Such Kálmán, Gally Mihály. Póttagok: Uhrik Károly, ifj. Reisz Hermann, Kun Ede, Leszich Endre, Györfly István, Willim István. Zászlótartó: Gally Lajos. A számvizsgáló bizottság tagjaiul: Gencsi József, Jeney László és Faragó Mátyás választattak meg. Ezzel az ülés véget ért.

A testi nevelés érdekében. Privigyéről írják nekünk, hogy ott is történtek már kezdeményező lépések a testi nevelés érdekében, és pedig nem csupán a tanárok és tanítók részéről, kik kell, hogy ezt ugyis köteleességök-

nek ismerjék, hanem különösen a községi előjáróság részéről. A gimnasium tornatermében eszközölt javításokat nem is említve, többrengbéli tornaeszközt bocsátott a gymnazium rendelkezésére. A gimnasium ifjúsága már eddig három kirándulást tett, nevezetesen Pustre, Bajmócz-fürdőre és Handlovára. A kirándulásokon, melynek vezetője Farkas Ignác, a tanárok közül többen résztvettek.

Vivómérkőzés.

Rendezte a magyar atletikai klub május 20-án a nemzeti lovardában.

A közt a sokféle divatos sport között, a mivel a fiatalság rendszerint foglalkozni szeret, bizonyára egyetlen egy sincs, a melyik esztetikai szempontokból melléje lenne állítható a vivósportnak, ennek az izom- és bátorságfejlesztő férfias mulatságnak.

A vadászat és a lovaglás kétségkívül nagyon úri mulatság és sokatérő testgyakorlat is azok számára, a kiknek elég kedvező sorsuk van arra, hogy akár az egyiket, akár a másikat, vagy mindkettőt is, gyakorolhassák. De sajnos, nem azok számára való a sport eféle fajtája a kiket kíméret idejük vagy elfoglaltságuk természete folytonosan a városhoz köt, s a kik naponta legfelebb egy pár órát száhatnak arra, hogy magokat sportélvezetek révén képezzék erős és edzett férfivá. Mindazoknak, a kiket megkap a vágy, hogy testi erejüket s ügyességüket eminens módon fejlesszék, még pedig a nélkül, hogy akár anyagilag, akár időfelhasználás tekintetében, nagyobb áldozatokat kelljen hozniok: tökéletes kárpótlást ad a vivósport a többi sport kényszerű elhanyagolásáért.

Igazán nem tudunk képzelni férfi ember számára egyetlen olyan időtöltést sem, a melyik annyi előnnyel lenne összekötve, mint a vivás. Mert míg a vivó-iskolákban, meg a vivással szabályszerűen foglalkozó körökben fentartja s megszilárdítja a társas érintkezést, a fiatalságnak egymás iránt érzett barátságát s kollégiállítást: egyszerűs mind oly tulajdonságot nevel és fejleszt a férfiban, a melylyel együtt szokott járni a jogos és tiszteletre méltó önérték megerősödése, Hisz' ki fogja azt kétségbe vonni, hogy azok, a kik gyakorlott kézzel forgatják a kardot s a fleuretet: minden oly helyzetben, mely férfias elhatározást s egyéni bátorságot kíván, biztosabban fognak megállani a lábukon, mint ha attól lehet tartaniok, hogy önértékük köteles megnyilatkozása valami kötekedő firma kardja elé kényszeríti őket? Már ebből a szempontból is feltétlenül szükségesnek kell tartanunk a vivósportbeli jártasságot, mert a mai párpajmániás társadalom hidegen szokta kiszolgáltatni ellenfelöknek azokat, a kik elmulasztották tisztába jönni a kardélen függő ripost fogalmával

De bármily sokat érjen is a praktikus életben az ilyen önbiztosítás, még sem lenne jogos csupán ebből a szempontból rajongani a vivás némes sportjáért. Azok számára, a kik a párbajozás veszedelme elől okos és tisztességes előrelátással, óvatossággal, nyugalommal és kellő önmérséklettel talán egész életükre is szabadulhatnak: szintén megvan a nagy és komoly becse annak,

ha kardforgatással töltik fiatal éveik szabad idejének egy részét. Mert a vivás gyakorlása hajlékonytá, könnyű mozgásúvá, elevenné, fürgévé teszi az embert; kifejleszti mozdulataink esztetikáját, elegáns tartásúvá változtatja a kevésbé szerencsés alaku embert is. Mindenki tudja, hogy azok, a kik rendszeresen vivnak, s a kardforgatásnak folytonos gyakorlatában vannak; messziről kitűnnek tartásuk, s mozdulataik fesztelensége által azok közül, a kik sohasem fogtak a kezökben kardot. Hát még a fleuret-vivás ez a legesztetikusabb, legszebb testgyakorlat, a melylyel ma már a hölgyek is sok kedvteliséssel foglalkoznak! A vitörvivás még akkor is igaz gyönyörűséget ad a néző szemének, ha közepes tehetségű és jártasságú amatőrök mérkőznek benne.

Az atletikai klub mai vivómérkőzése iránt mind-ezeknél fogva már eleve is a legnagyobb érdeklődéssel voltunk s őszintén sajnáljuk, hogy a nagy közönség, mely nálunk nem szokta még meg az efféle látványosságokat, kevesebb figyelemre méltatta a mai mérkőzést, mint a hogy méltán reméltük. A nézőtér ugyanis csak felében telt meg, de a kik ott voltak, azok bizonyára őszinte lelkesedéssel nézték a szebbnél-szebb gyakorlatokat és próbavivásokat.

Hét óra után ült össze a jury. Az öreg Keresztessy, ez a leghíresebb magyar vivómester, továbbá Kisbaári Kiss Ferencz és Szemző István hírneves amatőr-vivók voltak a jury tagjai.

A mérkőzők három csoportba voltak beosztva s bemutaták a vitörvivást, a kardvivást, meg az öklözést.

A vivómesterzk közül gr. Vay, továbbá Farkas, Robely, Halász Zsiga és De Biase küldték tanítványaikat a sorompóba, de néhány vivómester, ugy mint gróf Vay Lajos, Halász Zsiga, Kodesch B. József, Sz. Benedek Sándor és Kükemezey Árpád maguk is kiállottak a küzdőtérré.

Helyünk szűk kerete nem engedi, hogy valamennyi mérkőzővel külön foglalkozzunk, de szívesen beösmertük, hogy valamennyien megérdemelték a tapsot s a buzditó tetszésnyilvánítást. Láttunk a derék mérkőzők közt olyan fiatal legénykéket is, a kik még csak ezután kerülnek majd abba a boldog életkorba, a mikor ki főg sarjadzani ajkuk fölött a „férfiúság nem gyáva moha“, de a kik azért bátran, legényesen, pompás tüzzel és szép routinnal állták meg helyüket a küzdőtéren. Rákossy Lajos, Walheim Béla, Tigmond Elek, Kasich Osman, Geszler József, Mészáros Ervin stb. még nagyon fiatal emberek, de azért ránczba tudják szedni fegyvereskezű ellenfeleiket is.

A nagyobb érdeklődés persze a kifejlett, régi amatőrök felé fordult, akik közt többen teljes joggal megszerezhetnék magoknak a vivómesteri oklevelet.

Tőlük már volt alkalmunk igazán remek vivógyakorlatot látni. Hogy csak a legkiválóbbakat említsük, feleségesen megjelentésű, isteni nyugalommal megáldott vivó. Már gyönyörű szép en gardejával is elárulja, hogy nagyon otthon van ő ott, a hol a vivókard csattog, s azt látni, a hogy viv, igazán elragadó élvezet a vivósport kedvelői számára. Egy pillanatra se hagyja el hidegvere, biztos kézzel, könnyedén véd, villámgyorsan és kiszámítva támad, nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy megtalálja a rést ellenfele testéhez. Utána Fery Oszkár következt a sorban, mint a ki szintén nagyon gyorskezű és ügyes vivó, de Baloghhoz képest izgatottnak látszik. Ennek a két úri embernek a vivása nagy tapsriadalmat keltezt. Kiváló ügyes amatőrvinónak mutatta be magát Szathmáry Tihamér is.

Nagyon emelte a mérkőzések változatosságát a vivómesterek szereplése, k.k közül gr. Vay és Halász Zsiga kapta a legtöbb tapsot. Gróf Vay Lajos Kükemezeivel mérte össze kardját, Halász pedig a fiatal Benedekkel,

a ki a szabadkai híres vivómesternek, Benedek Gyulának a fia. Mindnyáján meglátszott, hogy professzionátus kardforgatók, de azt hisszük, se a fiatal Benedek, se Kükemezei nem veszik rossz néven, ha nyíltan kimondjuk, hogy ellenfeleik, Halász és gróf Vay, sokkal erősebbek voltak nálók.

Az öklözést Zaborszky István és dr. Andor Endre, meg dr. Porteleky László és Taticz Péter mutatta be. Különösen az utóbb nevezett pár mérkőzése volt nagyon érdekes. Portelckly hatalmas athléta-alak, csaknem olyan karjai vannak, mint Robinettinek; köztudomásu, hogy az Arany-szobor Toldy Miklósát részben ő róla mintázta a művész; Taticz hozzáképest kissé gyenge, de csakis „hozzáképest“, mert akárki fia ugyan nem mérhetné össze ő vele sem az erejét. Hanem annál fürgébb és ügyesebb. A két athléta ugyancsak alaposan eldöngette egymást a gyöngeszivű hölgyközönség nem csekély rémületére s iszonykodására.

S mindez: a vitörvivás, a kardvivás, meg az öklözés gyönyörű szép szabatosággal folyt le úgy, hogy e mérkőzések láttára csak meg kellett erősödnünk abban a nézetünkben, hogy ime ez a sport az igazi esztetikus sport.

A közönség a legnagyobb meglepéssel nézte végig a majdnem három óra hosszát tartó mérkőzéseket s a derék fiatal vivókat s mestereiket éltetve oszlott szét tíz óra tájban.

Bársony István.

A M. A. C. tavaszi viadala.

A Magyar Athletikai klub m. hó 24-én tartotta rendezes tavaszi viadalát, miután csak alig néhány napja, mult vasárnap, ritka sportélvezetet nyújtott a fővárosi közönségnek az első nyilvános vivómérkőzésnek sikeres rendezésével. A kék-sárga kedvelt színei a budapesti úri társaságnak és szívesen gyülekezik alája, akár a báliterem parkettejére, akár a porondra hívja a M. A. C. Ma is, ragyogóan szép májusi délutánon, olyan fényes közönség, annyi bájos asszony és leány jött ki az Orczykerti versenypályára, hogy igazán csodálkozással néztünk végig az érdeklődők ezrein, miképen hozhat össze a sport ennyi embert oda, a hol még csak totalisateur sincsen.

És ez a diszes közönség, közte gróf Károly Istvánné leányával Melinda grófkisasszonnyal, Széchenyi Bela gróf leányaival Alice és Hanna grófkisasszonyokkal, Széchenyi Imre gróf, Szvetics tábornok a Ludovika Akadémia parancsnoka, nem törődve a meleggél, lankadatlan figyelemmel végignézte a tizenöt számból álló programot. A versenyek tagadhatatlanul meg is érdemelték ezt a figyelmet, mert a M. A. C.-nak régen volt olyan nagy sikerű meetingje mint a mai. Az elért eredmények több esetben valóságos meglepetés számba mennek; a versenyzők stíljén és formáján pedig meglátszott az alapos trainirozás, ami bizonyosan jórészt annak köszönhető, hogy a M. A. C. az idén külön traintert hozott Angolországból, a ki ugyancsak komolyan teljesítette földadatát. A magyar embersportnak eddig eredendő bűne volt, hogy a train.rozást a könnyű végéről fogták a fiatal urak, a mi azután természetesen utjában áll annak, hogy a magyar recordok versenyezessenek a külföldi eredményekkel. Ennek a hibának a kiirtása a magyar embersport fejlődésének egyik fontos biztosítékát kezezi.

Két bajnokjelöltet kapott ma a M. A. C. Réthy Pált a géversenyben, a ki 16 mp. alatt futotta be a 120 yard

hosszu, tiz sövénynyel megrakott pályát, és Dáni Nándor, a ki a bajnoki sikversenyben 2 perc, $9\frac{3}{5}$ mp. alatt jött be elsőnek az $\frac{1}{4}$ angol mértföldes pályán. Az Andrassy Géza gróf által adományozott vándordíj is gazdát kapott. Ezért már háromszor versenyeztek eredménytelenül, míg ma végre Záborszky István 53 mp. alatt kifutotta maga részére a pompás emléktárgyat: eddig a legtöbb eredmény 57 mp. volt, míg a feltételek legfeljebb 55 mp.-et engednek meg. A Gróf Eszterházy Miksa emlék-verseny tiszteletdíját is csak ma tudták elnyerni, miután több viadalon már eredménytelenül vetélkedtek érte az athleták. Ez a tiszteletdíj Malcsiner Gyulának jutott osztályrészül, a ki 10 p. $50\frac{3}{5}$ mp. alatt ért be elsőnek a célhoz a 2 angol mértföldes pályán.

A versenyek befejezése után Gerenday György dr., a M. A. C. fáradhatatlan ügybuzgalmu, lelkes alelnöke rövid beszédet intézett a versenybírók páholyában összegyűlt győzőkhöz, a kiknek a Károlyi grófkisasszony és a Széchenyi grófkisasszonyok adták át az érmeiket és a tiszteletdíjakat. A bajnokjelöltek régi athleták szokásnak megfelelőleg fölemelték, a grófkisasszonyokat pedig szeretetreméltóságukért viharosan megéltették; épen olyan szives ovációban részesült Széchenyi Béla gróf is, a mikor a klub őszi viadalára tiszteletdíjat ígért. Buzdító példa lehetne ez arra nézve, hogy mindazok a kiknek módjukban áll, eképen támogassák a magyar ember-sport érdekeit.

A viadal lefolyása a következő volt:

Versenybíró: Andrassy Géza gróf. Versenybíró-helyettesek: Gerenday György dr., ifj. Széchenyi Imre gróf. Bizottsági tagok: Asbóth Jenő, Dáni Vilmos dr. bajnok, Dessewffy Arisztid, Fery Oszkár, Porzsolt Kálmán, Székely György dr., Szokolay Kornél. Versenytitkár: Mantuanó Rezső dr. Időmérők: Balogh Dezső dr., Szaszovszky József, Szendey Béla. Témérők: Takács Győző, Weimess Marian. Orvosok: Lisznay Elemér dr., Varró Indár dr. Versenyrendezők: Halász Zsiga, Mr. John Cash, a M. A. C. trainere és Zsingor Árpád.

I. *Juniorok versenye* 200 méterre. Két csoportba osztott hét pályázó közt első Szilágyi Viktor 26'8 másodperc alatt.

II. *Vándor-díj*, adta gróf Andrassy Géza. Nyíltverseny 402 méter távolságra. Heten indultak a klub arany, ezüst és bronz érmeért. Első 53 mp. alatt Záborszky István, utána Temple Rezső, harmadik Weisz Armin. a magy. testgyak. tagja. Az eddigi hazai legjobb eredmény volt 57 mp., amit ugyancsak Záborszky István ért el 1893. őszén.

III. *Távolugrás* deszka nélkül. Győztes 5 méter 75 cm.-rel Dáni Nándor, második (5'55 méter) Donhoffer Szilárd, aki még szintén nyert bronzérmeket.

IV. *Bajnoki gátverseny*: Távolság 120 yard 10 darab 95 cm. magas gáttal. Győztes 16 mp. mellett Réty Pál, aki ezzel bajnokjelölt lett. A második díjat, a bronzérmeket Szokolay Alajos kapta. — Az eddigi hazai legjobb eredmény $17\frac{1}{5}$ mp., amit Matkovich M., az Achilles sport-egylet tagja ért el 1890-ben.

V. *Kerékpár-verseny* térelőnyvel. Távolság 5 kilométer. Első Minich Jenő 8 perc 22 mp. alatt, második Rottenbiller János, a nemzeti kerékpár egylet tagja, utána Modl Lajos, a Hunnia tagja. Az eddigi hazai legjobb eredmény 8 perc 45 mp., amit Minich J. ért el Palicson 1893-ban.

VI. *Bajnoki sikverseny*: Távolság $\frac{1}{4}$ angol mértföld, idő 2 perc 10 mp. A bajnokjelöltséget Dáni Nándor vívta ki 2 perc $9\frac{3}{5}$ mp. alatt futva be a pályát. Második Betsy Lajos lett. Az eddigi hazai legjobb eredmény 3 perc $14\frac{2}{5}$ mp., elérve Réty Pál által 1890-ben.

VII. *Súlydobás távolba*: A $7\frac{1}{2}$ kilogramm súly vasgolyót Réty Pál, a győztes, 9 méter 96 cm. távolságra dobta. Utána legszebb eredményt 9 méter 55 cm.-

rel Molnár Árpád ért el. Az eddigi hazai legjobb eredmény, a mit ugyancsak Réty P. ért el 1893-ban 978 cm.

VIII. *Handicap*: Sikfutás 402 méter távolságra. Nyíltverseny nyolcz pályázóval és három díjjal. Első 53 mp. alatt Temple Rezső, második Záborszky István, harmadik Ruda Győző, a III. ker. torna- és vívőegylet tagja.

IX. *Rudugrás*: Ez volt a verseny egyik legérdekesebb száma, melyten a győztes Donhoffer Szilárd mellett, ki 2 m. 63 cm. magasat ugrott, Szokolay Alajos is kitett magáért.

X. *Ökölvívás*: Sokat vesztett érdekességéből az által, hogy a mérkőzők már nagyon ki voltak merülve a megelőző versenyszámokban való részvételük következtében, a mire a programm összeállításánál jövőben mindenestre tekintettel kelleni lenni. Az ökölvívásban hárman vettek részt; Ignázy Ernő jól tartotta magát az erősebb Molnár Árpáddal szemben, de orrvérzése akadályozta erejének teljes kifejtésében s figyelmének kellő összpontosításában. Molnár Árpádot Záborszky Istvánnak sikerült legyőznie.

XI. *Gróf Eszterházy Miksa-emlékverseny*: Sikfutás futás 2 angol mtföld távolsággal. Három díj. Az emlékdíjat, mivel a távolságot a kikötött 11 percen belül futotta meg, Malcsiner Gyula, a Magyar Testgy. Kör tagja megkapta. Tíz perc 50'4 mp. alatt győzött. Második Réty Pál, harmadik Jankó Béla lett.

XII. *Nagy kerékpárverseny*: tíz kilométer távolságra. E nyíltversenyben heten indultak a kitűzött három díjért, de közben négyen kiállottak. Győztes 18 perc 23 mp. alatt Schwab Béla a M. T. K. tagja, második Modl Lajos, a Hunnia tagja, harmadik Floryk Gyula.

Végül *végasz verseny* volt azok részére, a kik első díjat nem nyertek. A 300 méter távolságot Stankovits Szilárd futotta be elsőnek.

A viadal d. u. 4 órakor kezdődött és este 7 órakor ért véget. Este kedélyes athleta lakoma volt a Drechsler vendéglőjében.

Almaviva

A „Magyar Testgyakorlók Köré”-nek

igazgató választmánya által a f. évi ápril 22-én tartott közgyűlés elé terjesztett jelentéséből.

Tisztelt Közgyűlés!

Midőn a „Magyar Testgyakorlók Köre” igazgató választmánya a lefolyt évben kifejtett működéséről a tisztelt közgyűlésnek beszámol, teszi azt tudatában annak, hogy minden alkalommal a kör érdekeit tartva szem előtt, a beléje helyezett bizalomnak megfelelően iparkodott és a kör viszonyaihoz képest meg tett mindent, hogy egy a kör, mint általában a hazai sport fejlesztésének érdekében kitűzött célok elérésére irányuló törekvéseket előmozdítsa, és az eredményteljes működéshez megkívánt előfeltételeket megteremtve, az azok elérésére szükségelt morális és anyagi eszközöket nyújtsa.

Körünknek öt éves fennállása óta mindig az volt kitűzve zászlajára jelszavul, hogy úgy szűkebb körben, azaz körünkön belül, mint tágabb körben, azaz a hazai sport terén, teljes erejével oda hasson, hogy az eddigelé mostoha viszonyok közt levő, hazánkban alig czéltudatosan felkarolt testedző sportot teljes erejével fejlessze, előmozdítsa, izmosítsa, és különösen hogy azt a fővárosi fiatalság minden rétegében kedvelté tegye és annak hasznos voltát bebizonyítsa.

Körünk mint testedző sport-egylet első sorban legnagyobb figyelmét a testgyakorlás majdnem minden ágának fejlesztésére fordította, és miután bebizonyított tény, hogy a sport előmozdításának és fejlesztésének együtt legnagyobb tényezője a verseny, mely alkalmat ad egyeseknek, hogy bizonyos sportágakban való képességüknek bizonyítékát adják, a viszonyokhoz mérten javítva, újból rendeztünk versenyeket, és tagjainknak a kör anyagi viszonyaihoz képest módot és alkalmat nyújtottunk, verseny tehetségük más helyen való bemutatására is azon fontos határozatot hozván a választmány, hogy a kör tagjainak ha társjegyletek versenyekre nevezi őket a kör, a nevezési esetleg az utazási költségeit is a kör saját pénztárából fizeti.

Körünk saját versenyjeinek feltételeit kibővítette és rajtuk a szükséges módosításokat eszközölte. Az egyes versenyeket jobban dotálta és a sorrend összeállításánál, a mellett hogy alkalmat nyújtott ugy a saját mint a társjegyletek tagjainak, hogy a sport majdnem minden ágában mérjék össze erőiket tekintettel volt arra, hogy a sportszerűség teljes fentartása mellett a közönségnek, a közvélemény e hatalmas factorának is élvezetessé tegye a versenyeket.

Versenyjeink lefolyása az idén körünkre nézve kielégítő volt. Az egyes verseny nemekben tagjaink az előző évekhez képest határozott haladást mutattak fel, azonban sport szempontból itélve, különösen tekintetbe véve a külföld eredményeit, az elért recordok még mindig nem felelnek meg teljesen, mely váddal azonban nemcsak saját, hanem a társjegyletek tagjai is illethetők.

Nyílt versenyjeinket, kivéve a kerékpár versenyeken kívül egyet, tagjaink a társjegyletek tagjaival szemben, habár sokszor küzdelem árán, de mindig biztos fölénnyel védték meg. A társjegyletek versenyein szintén gyakran volt alkalmuk magukat kitüntetni.

Nem mulaszthatjuk el azonban itt különösen fel- említeni, hogy versenyzőink még mindig nem akarják belátni a training hasznos és szükséges voltát, és gyakran minden előkészület nélkül, csakis a szerencsében bizva, állanak ki a starthoz. Hogy mit lehet elérni szorgalmas és cél tudatos training által, legjobban bizonyítják azon tagjaink, kik az év folyamán nem csak egyleti, hanem számos országos recordokat voltak képesek teremteni. Ezekről vegyenek körünk versenyzői nagyobb része példát és akkor meglehetnek győződve, hogy kísérleteik eredménnyel fognak végződni és fáradozásuk nem veszett kárba.

Körünk a lefolyt évben két pálya, két országuti és egy házi versenyt rendezett, melyek mindegyike vára- kozáson felül kitűnően sikerült.

Tavaszi versenyünk alkalmával tettünk először kísérletet, hogy a versenyeket belépti díj mellett rendezzük. Tettük pedig ezt azon jogos feltevésben, hogy olyan egyesület, mely céljaiban egyesek testi és ez által közvetve szellemi nevelésének előmozdítását tűzi ki, megérdemli azt, hogy általános támogatásban is részesüljön; megérdemli azt, hogy működésének adóját nem csak saját körén belül, hanem azon kívül álló tényezőktől is beszédhesse. És hogy méltán indulhatott ki ezen feltevésből, bizonyítják az elért eredmények. A kezdet nehézségeivel kellett megküzdenünk és a közönség is eddig mindig a szabad belépésre lévén szoktatva, nem mertük a belépti díjat magasra szabni, hanem kezdetnek megelégedtünk annak minimalis nagyságával. Nem épen a legszebb reményekkel kecsegtettük magunkat és ime mindjárt első kísérletünk fényesen bevált, megdöntve azt az általános elterjedt nézetet, hogy a budapesti közönség a testedző sport iránt nem viseltetik érdeklődéssel, különösen ha az, habár csak kismérvű, anyagi áldozatokkal is jár. Az egész versenytér zsufolva volt, mely

körülmény legjobban bizonyítja, hogy közönségünk igenis belátja a testedző sportnak áldásos befolyását.

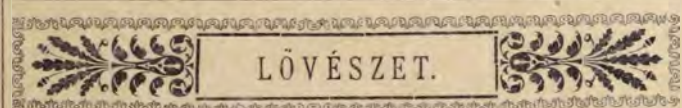
Főgondját képezte a választmánynak a verseny pálya kérdése. A „Lótenyésztés emelésére alakult részv. társ.“ ugyan úgy mint az előző években a lefolyt évben is a legnagyobb készséggel és előzékenységgel bocsátotta rendelkezésünkre az üggető verseny téren levő pályát, mely készségeért ez uton is kötelességünknek tartjuk köszönetünket nyilvánítani.

Ez évben az üggetőversen-teret két társjegylettel együtt kaptuk a társaságtól használatra és a társulat bölcs vezetőivel történt megállapodás szerint, a három egylet egyenlő részben járul a pálya állandó jó karban tartására és helyreállítására szükséges összeg fedezéséhez, és van reményünk, hogy egyesült erővel sikerülni fog a pályát az idén, ha némileg is, jobb állapotba hozni.

A „Magyar Testgyakorlók Köre“ 1894. évi június hó 17-én d. u. 3 órakor tartandó tavaszi X. nyilvános pályaversenyek sorrendje: I. *Juniorok versenye.* — II. *Kerékpár verseny.* — III. *Magas ugrás.* — IV. *Record verseny.* — V. *Versenytorozás a korláton.* — VI. *Sik-utás.* — VII. *Súlyemelés.* — VIII. *Kerékpár verseny.* — IX. *Súlydobás a magasba.* — X. *Ökölvívás.* — XI. *Koronázási jubileumi emlékversen.* — XII. *Versenytorozás a nyújtón.* — XIII. *Sikfutás térelőnyvel.* — XIV. *Kerékpárverseny térelőnyvel.* — XV. *Vigasz verseny.*

A selmeczbányai akad. athleta-club f. é. május hó 8-án tartotta tisztújító közgyűlését, melyen elnökké egyhangulag Remenyik Károly II éves bányász és első művezetővé pedig Makula Károly lettek megválasztva, az egylet többi tisztviselői pedig: II-od művezető Mikecz Ferencz I éves erdész. Jegyző-titkár: Bartsch Dezső II éves vaskohász; pénztáros: Maier Béla II éves erdész; ellenőr: Dobrén János I éves erdész; szertáros: Aiben József II éves erdész. Bizottmány tagok: Gregersen Béla, Holéczy Gyula, Hippmann Géza, Róth Gyula, Miskovszky Emil. Rehling Konrád, Iváskó Sándor.

X. Klósz György fényképészeti műintézet Budapest, V. Kossuth Lajos ulca 18. sz. I. emeleten. Telefon-állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről. ipar-, mű-, és tantárgyokról, sat. Photolithographia, czinkographia, fényomat, autographiai fénymásolat.

A sümeghi lövész társulat évi rendes közgyűlésén jegyzőkönyvileg fejezték ki köszönetüket és elismerésüket Rutich Sándor elnöknek, akinek buzgó elnöksége alatt az egyesület a virágzás oly szép fokára jutott s távozása alkalmából érdemeit jegyzőkönyvileg örökítették meg s tiszteletbeli tagul megválasztották: — A tisztújítást következőleg ejtették meg: Sümegi Tivadar e nő, Füzik Gyula főlövész mester, Hladny János és Darnay Kálmán lövész mesterek, Ján István pénztáros, Malomsoky János jegyző, Talabér Kálmán pályagondnok, Választmányi tagok: dr. Bárdi György, Éles Károly, Horváth

Ede, dr. Jenvay Géza, Luizer Lajos, Stamborszky László és Takács Zsigmond. Az egyesület vagyona 377 frt 81 kr.

Egri lövész-egyletnek. m hónap harmadikán volt rendes megnyitó közgyűlése, melyen Makay Félix alapító tagot a választmány előterjesztésére egyhangulag örökös tiszteletbeli főlövész-mesterré választották. Az ugyanakkor tartott rendes versenylövés alkalmából az első díjat *Hambrus Tamás*, a másodikat pedig *Makk Gergely* nyerte.

A nagybányai polgári lövöldében 1894. május hó 6-án tartott lövészetenél 1-ső díjat legmélyebb lövéssel Molcsány Gábor, 2-ik díjat legtöbb körrel Kőrösi Károly és a 3-ik díjat mely lövéssel Husovszky József nyerte.

VELOCIPÉDEZÉS.

A „Magyar Kerékpáros Szövetség“

alakuló közgyűlése m. hó 3-án tartatott meg; a tisztikar a következőleg választatott meg. Elnök: dr. Gerenday György; alelnökök: Blathy Ottó T. és Zsolnay Vilmos; titkár: Balogh Hugó; jegyző: Gyulay Elemér; pénztáros: Naschitz Rezső; ellenőr: Ludvig Gyula; főkapitány: Ehrlich János; kapitány: Eisvogel Ferencz; elnökségi tagok: dr. Ary Pál, Bartha Károly, Iszer Károly, Bolgár Tivadár, Temesváry István, dr. Kelényi Imre, Planer Gyula, dr. Korchmáros Kálmán; póttagok: Dáni Nándor, ifj. Udvargy Ferencz.

A szövetségi első verseny ugyanaz nap d. u. a következő eredménnyel végződött:

I. Megnyitó verseny. Táv 2000 méter. I. Jámbori Oszkár, „Budai K. E.“ 3 p. 55¹/₅ mp. II. Linzbauer Ferencz, „Budai K. E.“ 4 p. III. Kellner Gyula, „H. M. B. C.“ és „B. T. C.“ 4 p. 20 mp.

II. „Budai K. E.“ verseny. Táv 3000 méter I. Schwab Béla, „Bp. K. E.“ 6 p. 4 mp. II-dik Hanno Arthur „I. P. K. E.“ 6 p. 6¹/₅ mp., III-dik Picker Ernő, „H. M. B. C.“ 6 p. 6²/₅ mp.

III. Budapesti K. E. versenye. Táv 1000 mtr. I-ső Schwab Béla, „Bp. K. E.“ 1 p. 49⁴/₅ mp. II-dik Modl Lajos, „H. M. B. C.“ 1 p. 50²/₅ mp., III-dik Bill-Roth, „N. K. E.“ 1 p. 54 mp.

IV. „Magyar Testgyakorlók Körének“ versenye. Táv 5000 mtr. I-ső Picker Ernő, „H. M. B. C.“ 9 p. 46¹/₅ mp. II-dik Hanno Arthur, „I. P. K. E.“ 10 p. 30²/₅ mp., III-dik Jüngling József, „M. T. K.“ 10 p. 51⁴/₅ mp.

V. „Hunnia M. B. C.“ térelőny versenye. Táv 2000 mtr. I-ső Bill Roth, „N. K. E.“ 3 p. 35²/₅ mp., II-dik Modl Lajos „H. M. B. C.“ 3 p. 40¹/₅ mp., III-dik Birkner Rezső „M. T. K.“ 3 p. 42 mp.

VI. Szövetségi verseny. Táv 10,000 m. I-ső Picker Ernő H. M. B. C. 20 p. 14 mp. II-dik Wiegand Rezső Bp. K. E. 20 p. 37³/₅ mp. III-dik Grill Lajos N. K. E. 22 p. 25¹/₅ mp.

VII. Nemzeti K. E. versenye. Távolság 2000 mtr. I-ső Modl Lajos H. M. B. C. 3 p. 33¹/₅ mp. II-dik Bill-Roth N. K. E. 3 p. 36²/₅ mp. III-dik Schwab Béla Bp. K. E. 3 p. 37 mp.

VIII. Budapesti Torna Club térelőny versenye. Táv 3000 m. I-ső Simaházi Jenő B. T. K. 5 p. 19⁴/₅ mp.,

II-dik Kutassy Vincze H. M. B. C. 5 p. 30²/₅ mp., III-dik Picker Ernő H. M. B. C. 5 p. 43 mp.

IX. Végverseny. Táv 2000 m. I-ső Horváth Gyula Budai K. E. 3 p. 53 mp., II-dik Bauer Jenő N. K. E. 3 p. 54²/₅ mp., III-dik Beck Arthur M. T. C. 3 p. 58 mp.

A Magyar Athletikai Club vereségeit visszavonta azért, mert egy kerékpáros nevezése elfogadtatott, ki az utolsó országúti versenyen pénzdíjért versenyzett.

Nemzetközi kerékpárverseny Milánótól Münchenig. Fischer, müncheni mester-biciklista, a bécs—berlini verseny győztese, próbaképen 30 és fél óra alatt tette meg az 590⁴ km. utat Milánótól Münchenig. Fischer azonban, — azt hiszik — megteszi ezt az utat 27 óra alatt is. Ez épen hét órával több, mint a mennyi alatt a milanó—brenner—müncheni gyorsvonat az utat megteszi. A start június 11-ikén, reggel 7 órakor lesz Milánóban.

A pécsi kerékpár egyesület a budai vám és az üszöghi állomás között tavaszi országúti versenyét szép számu közönség előtt tartotta meg. A 4000 méteres kezdők versenyében indultak: János-házi Zsigmond, Mandl Ottó, Neumann Soma, Fried Mihály és Kiss Ernő. Elsőnek: Kiss Ernő érkezett be 9 p. 14 mp. alatt. Második: Mandl Ottó (10 p.), harmadik: János-házi Zsigmond (11 p. 9 mp.) A 100 méteres lassu versenyt Bedő Imre nyerte meg, ki a 100 métert 2 percz alatt tette meg. Második lett Walla Ferencz, ki ezt a távolságot 30 másodperczel előbb futotta bc. A 6000 méterre terjedő haladók versenyében Pataki Vilmos győzött ki a távot 14 p. 55 mp. alatt tette meg. Második lett Wiener Miksa 14 percz 57 mp. Harmadik Filipovics József (15 percz 20 mpercz). A versenyben részt vettek még Krausz Ede és Stein Oszkár. Littke Lenczi a 6000 méteres távot versenyen kívül 15 percz alatt futotta be. A műsorra kitézött Népfőkelők versenye helyett Bedő Imre próbálta meg Littke Lenczi tavalyi 6000 méteres rekordját (14 p. 12 mp.) lehozni. Bedő Imrénék ez szerencsésen sikerült is, a mennyiben ugyanezt a távot 12 p. 29 mp. alatt tette meg. A kerékpárosok innen a Zsolnay-gyárba mentek fel, hol Zsolnay Vilmos, az egyesület elnöke megvendégelte őket, később pedig az egyesület fényképésze Hamedli Gyula lefényképezte az összes versenyzőket. Este a „Hétfejedelemben“ bankett volt, hol sikerült tosztok és vidám hangulat között adták ki a győzteseknek dijaikat.

CSÓNAKAZÁS.

A Magyar Evezős Egyletek orsz. szövetsége által Budapesten 1894. évi július hó 1-én rendezendő

„Nyilvános Amateur-Evezőverseny“ sorrendje és feltételei:

I. Kezdők négyes versenye. Negyevezős kormányossal. Palánok külvillás hajók. Nyitva kezdők (juniorok) számára. A győztes csapatnak öt ezüst érem. — Tét 15 frt.

II. Bajnoki verseny. Skiffverseny. Legjobb hajók. Örökös vándordíj; alapították Bedő Albert és a magyar evezős egyletek országos szövetségéhez tartozó egyletek.

E díjat a győztes egylet csak egy évre nyeri meg. A győztes evezős kék szalagon arany éremet és a „bajnok“ czimet nyeri — a győztes egylet tagjai azon évben jogosítva vannak a kék szalag jelvényt viselni. A bajnok czimet a győztes évenként megvédeni tar-

tozik, különben elveszti. — Tét 10 frt. — Védő: Lintner Sándor, a „Nemzeti hajós-egylet” tagja.

III. Négyezős nemzetközi verseny kormányossal.

Legjobb hajók. Tiszteletdíj, adja a magyar evezős egyletek országos szövetsége. A győztes csapatnak 5 ezüst érem. — Tét 15 frt.

IV. Állami díj. Négyezős kormányossal. Legjobb hajók.

Nyitva, kezdők (juniorok) számára. Örökös vándordíj; alapítot a gr. Csáky Albin, vallás- és közoktatásügyi m. kir. minster ur. E díjat a győztes egylet csak egy évre nyeri meg. A győztes csapatnak 5 ezüst érem. — Tét 15 frt. — Védő: Nemzeti hajós egylet Budapest.

V. Kezdők skiffversenye. Palánkos hajók. Nyitva, kezdők

(juniorok) számára. A győztesnek ezüst érem. Tét 5 frt.

VI. Kétevezős (pair oar) kormányos nélkül. Nemzetközi

verseny. Legjobb hajók. Tiszteletdíj és 2 ezüst érem a győzteseknek. — Tét 10 frt.

VII. Tiszai regatta szövetség díja. Négyezős kormá-

nyossal. Legjobb hajók. Időleges vándordíj, alapította a tiszai regatta szövetség. Vegleges megnyerése, ha nem is egymásután következő ötszöri győzelemhez van kötve. A győztes csapatnak 5 ezüst érem. — Tét 15 frt. — Védő: „Neptun” budapesti evezős egylet. (1. győzelem.)

VIII. Balatoni díj. Kettős párevezős (double scull) kormá-

nyos nélkül. Legjobb hajók. Időleges vándordíj, alapították a balatonfüredi hölgyek, felajánlotta a győri csónakázó egylet. Vegleges megnyerése háromszori, ha nem is egymás után következő győzelemhez van kötve. A győztes csapatnak 2 ezüst érem. — Tét 10 frt. — Védő: Nemzeti hajós egylet Budapest. (1. győzelem.)

IX. Vendégek versenye. Négyezős kormányossal. Palán-

kos hajók. Nyitva, minden a szövetséghez tartozó egylet részére a budapesti egyletek kizárásával. Győztes csapatnak 5 ezüst érem. — Tét 15 frt.

Az I., II., IV., V., VII., VIII. és IX. számú versenyek országos jellegűek és azokban csak az országos szövetség tagjai vehetnek részt. A III. és VI. számú versenyek nemzetközi jellegűek és azokban a szövetség tagjain kívül részt vehet valamennyi külföldi amateur evezős egylet.

A versenyeknél a magyar evezős egyletek országos szövetségének versenyszabályai kötelezők.

A verseny délután 5 órakor kezdődik. A versenyek 20 percnyi időközökben, a fent megállapított sorrendben következnek egymás után.

A versenypálya a Margitsziget hosszában a pesti Dunaágban tüzettek ki.

A pálya hossza minden versenynél 2000 méter.

A starthelyek számozása a szigeti parttól kezdődik. A versenyek folyó vízben lefelé fordulás nélkül tartatnak meg. Az egyletek jelentkezésének zárhatárideje 1894. június 1-jének déli 12 órája A csapatok megnevezésének zárhatárideje 1894. június 16-ának déli 12 órája. A jelentkezések és nevezések, — az előbbieket a tételek mellettkésével — Szendey Bélához, a magyar evezős egyletek országos szövetségének titkárához (Budapest, VI. ker. Teréz-körút 43a) intézendők és zárt borítékban küldendők be.

Budapesten, 1894. márczius 4-én.

A Magyar Evezős Egyletek orsz. szövetségének igazgatósága.

A **Stefánia-yachtegylet** igazgatósága tárgyalásokat folytat az egyesület balatonfüredi új házának fölépítése tárgyában. Még a múlt évben elhatározták, hogy a régi klubházat, mely szűknek bizonyult, lebontják, és helyette megfelelőbbet, diszesebbet építenek. A klub épület eddigi helyére gyönyörű park kerül, az új épületet pedig a Balatonra való kilátással fogják fölépíteni. Az építkezést még e nyáron befejezik.

A **győri regatta ünnepélyes megnyitása.** A győri csónakázó-egylet választmánya folyó évi május hó 17-én ülést tartott, melyen a megnyitási ünnepély napját június hó 9-ik napjára tűzte ki. Ezen alkalommal több csónakon kirándulást rendeznek, melyről visszatérve, az ebben résztvevő társaság a regatta-pavillonjában közös vacsorára tovább együtt marad. Az ünnepély záradékát az elmaradhatlan táncz fogja képezni.

Vizbefult fiatal házaspár. Osztatlan rész-vétet keltett Győrben **Carrier János** és feleségének gyászos vége, a kik m. hó 20-án a Dunába fuladtak. Carrier János svájci származású, francia nyelvmester, a győri csónakázó-egyesület művezetője volt s egyike a legkitűnőbb evezősöknek és uszóknak. Pár évvel ezelőtt oltárhoz vezette a szintén külföldi származásu nejét, a ki Link előkelő családnál nevelősködött. Az elmúlt vasárnapon, a kedvező szelet felhasználva, beültek ketten az egyesület vitorlás hajójába s kirándultak a szabad Dunára. A révalusai hajóhídon túl Carrier a vitorlán igazítani akart és e célból a Duna közepén horgonyt vetett. Ugyanekkor egy erős széláramlat a hajót megfordította, mire a megijedt asszony helyet akart változtatni, de oly szerencsétlenül, hogy a vízbe bukott. Férje utána ugrott, de az asszony kétségbeesett sikoltozások között mindkét karjával átkarolta, s mindketten a víz alá merültek. Egy hajó-kormányos, a ki a veszedelem kezdetén oda evezett, még megragadta a fuldokló férfi ruháját, mikor azt a víz először felvetette, de ugyanabban a pillanatban ismét alámerült, hogy többé fölszínre ne kerüljön.

VADÁSZAT.

Pusztá kézzel nem lehet vadászni. Ezt az érdekes elvi kijelentést foglalja magában a belügyminiszternek egy nem rég hozott határozata. Egyik vármegye alispánja, mint másodfoku hatóság, a szolgabíró elmarasztaló ítéletének megváltoztatásával egy szőlőcsőszit tiltott időben való vadászás kihágásának vádjá alól felmentett s az iratokat idegen ingó dolog jogtalan eltulajdonításának vétsége címén az illetékes bírósághoz átteendőnek mondta ki. A belügyminiszter helybenhagyta a másodfoku ítéletet annak kijelentésével, hogy vadnak kézzel való fogása nem képez vadászatot, tehát a kérdéses esetben tiltott időben való vadászás kihágása nem követtetett el, de igenis fentorognak az ingó dolog jogtalan eltulajdonításának jelenségei, minek folytán el kellett rendelni az ügyiratoknak az illetékes bírósághoz való áttevését.

Saját készítményű
torna-eszközök
valódi angol croquet és
Lawn-Tennis

játékok. Kötél- és kenderárúk, ostor és ostornyél (nagyban). Mindennemű **hálók, függágyak, kötelek, ponyvák, zsákok és szivacsok.**

SEFFER ANTAL Budapest (Károly-laktanya) Károly-utca 12.
Képes árjegyzékek bérmentve. Javításokat elfogadok.

Legújabb szerkezetű kerékpárok

Nagy választék valódi angol és német kerékpárokbán.
Herbster Károly
raktárában
Budapest, Károly-körút 3. szám.
1894. évi árjegy ék ingyen.

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIÁBAN.)

Elsőrangú kutforrás és gyógyfürdőhely

Enyhe éghajlat.
Egyedüli jódhévíz a Continensen
64° Celsius

Az idény tartama márcziustól október végéig.
Gyógyjavallatok: A gyomor és bél-csatorna mindennemű hurutos bántalmainál, hólyagbetegségeknel, csuzos és köszvényes kóralakoknál, görvélýkóros és különféle vérbajoknál.

Kiterjedt árnyekos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, díszes és kényelmesen berendezett szalodák és magángyógyintézetek.

100 vendégszoba.

Kitűnő étkezés mérsékelt árak.

Vasuti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut), Okucan (m. kir. államvasutak.)

FÖLDESÝ L.

puskaműves

Budapest, Muzeum-körut 9 szám.

Ajánlja jó hírnevű

fegyvereit
kezeség mellett,

továbbá mindennemű **revolve-
reket** és teljes **vadászfelsze-
reléseket.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. Javítások legolcsóbban számíttatnak.

KAJÁRI DEZSŐ

KARLSBADI

cipő-különlégek

Budapest, Dorottya-utca 8. sz. a.

Ajánlja legdusabb választékban férfi-, női- és gyermek-cipő-áruit a nyári idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös ügyelemmel

velocipédező, turista és hegymászó tornaczipókat, vadász-csizmákat mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére ugymint:

tiszti cipők, galoschnik v. gumiezi pők, ugy szinte vízmentes cipókat és kényes lábra különlegességeket nagy választékban raktáron tart

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-czipő szerint leggyorsabban eszközöltetnek.

Vadászterület

keretetik bérbevétel céljából, lehetőleg a főváros közelében. Szives ajánlatok a „Herkules” kiadóhivatalához intézendők.

Vasuti állomás: Zsolna
onnan omnibuszszal
Állandó posta- és
távirda-állo-
más.

RAJECZ-FÜRDŐ
(Magyar Gastein) a regényes Tág-völgyben

Timsósvasas hévforrások 34°C.
Specialis fürdő noi bajok ellen. Combinált hidegvíz-gyógymód (Kneip-Kura). — Klimatikus gyógyhely 420 m. magasságban ózondús, pormentes levegővel. — Északról teljesen védve. Gyógyjavallatok:

csúz, köszvény, bőrbajok, görvélýkór, angolkór, sapkór, vérszegénység, idegbajok, neurás ehnia, neuralgiák, ischias Női bajokban (méh-, hüvelyhurut, izzadmányok stb. 4-5 heti használat után legbiztosabb sikerű. Subalpin klímájánál fogva általános gyengeségnel, a legutak hurutjainál indikált. — Villanyozás, massage. — Gyönyörű kirándulások; croquet, lawn tennis, tekepálya, zongoraterem, gyógyterem stb. — Olcsó teljes ellátás, elő és utóevadban már 2 frrtl feljebb naponként.

Fürdőorvos: Dr. FANZLER LAJOS fővárosi gyakorló orvos, Budapest, II. ker. Corvin-ter 2. sz.

Felvilágosítással és prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Széna-sajtók

széna, szalma, turfa stb. csomagolására

legjobb szerkezettel

Mayfarth Ph. és Ta

Bécs II/1.

gazdasági és gyümölcsértékesítési gépgyarban készülnek.

Torna- és sport-ruházati kellékek raktára.

CZIM:

Karl Braunstein (Turnwart) Georgswalde. (Böhmen).

Tornász-nadrágok tricótból, Tornaringek, torna-övek, torna-czipők különböző fajtából.

Velocipéd-czipők, turista-czipők, séta-czipők szövetből és bőrből, bőrvagy reczés gummi-talppal.

Hidalgó szabadalmozott sport-czipő sarok nélkül Lipsia-talppal.

Szállítás utánvet mellett.

Kimerítő árjegyzékek ingyen!

DEUTSCH GÁBOR

zongora gyári telepe

Budapest, V., Erzsébettér 7. sz.

(Bécsi-u. sarkán.)

Eladás 6 évi jótállás mellett.

Porzolt Kálmán

munkái:

- A párbaj. Színmű 1 felv. Először adatott a nemzeti színházban 1881-ben 40
Szerencsétlen furulyások. Elbesz. 1883. 1 —
Viharos élet. Elbeszélések. 1886 1 —
Fürdői emlékek. Elbesz. 1887. (Képekkel.) 1 —
Sport és szerelem. Elb. 1887. (Képekkel.) 1 —
Amor im Bade. A „Fürdői emlékek” német kiadása Berlin 1891. Ára 1 márka.
Herkules Testgyak. és sportközl. 1884. Első évfolyam 6 —
1885. Második évfolyam ... 8 —
1886. Harmadik évfolyam... 8 —
1887. Negyedik évfolyam ... 8 —
1888. Ötödik évfolyam 4 —
1889. Hatodik évfolyam ... 4 —
1890. Hetedik évfolyam... 4 —
1891. Nyolczadik évfolyam 4 —
1892. Kilenczedik évfolyam 4 —

Képes sportnaptár. 1886. évre 1 50

A testgyakorlati oktatás rendszere. A testgyakorlati oktatásra vonatkozó törvények és rendeletek gyűjtemény. 1886 — 80

Reform-naptár 1892. Politikai és szépirodalmi tartalommal — 40

A Dunántúl irásban és képen. (Dunántúli képes naptár 1892) 1 —

Ugyanaz II-ik kötet 1893-évre 1 —

Porzolt Jenő:

A korcsolyázás kézi könyve. Képekkel..... 1 —

Porzolt Lajos munkái:

A magyar labdajátékok könyve. Képekkel s gróf Eszterházy Mihály előszavával..... 1 —

A tornázás kézikönyve. Képekkel. 1 20

Tornakartyák. Képekkel 1 —
Mindezen munkák kaphatók a „Herkules” kiadóhivatalában (Budapest, József-körut 5. sz.)

Képek és képkeretek a legnagyobb választékban a legegyszerűbbtől a legremekebbig való kivitelben legmérsékeltbb áron kaphatók csakis TINTNER MIKSA műtárában Bécs, I., Opernring 19.

Előfizetési díj:
 Negyedévre 1 frt
 Félévre 2 frt
 Egész évre..... 4 frt
 Egyes szám 20 kr.
 Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
 és
 kiadóhivatal
 Budapest, József-körút
 5. szám.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az „Achilles” Sport-Egylet. az „Aradi Korcs-Egylet. „Magy. Testgyakorlók köre” a. Beregszászi Korcsolyázó-Egylet. a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet.” a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet.” a „Budapesti Torna-Egylet.” a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet.” a „Debreczeni Torna-Egylet.” az „Egyetemi Athletikai Club.” „Első Magyar Vivó-Egylet.” az „Ersekújvári Vivó- és Torna-Egyesület.” a „Fertői Csónakázó-Társaság.” a „Győri Csónakázó-Egyesület.” a „Kassai Korcsolyázó-Egylet.” a „Kolozsvári Athletikai Club.” a „Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet.” a „Föv. Vivó-Club.” a „Körmendi Athletikai Club.” a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet.” a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet.” a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet.” a „Makói Torna-Egylet.” a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet.” a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet.” a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet.” a „Maros-Vásárh. Torna-Egylet.” a „N-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet.” a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet.” a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet.” a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet.” a „Nemzeti Hajós-Egylet.” a „Neptun Budapesti Evező-Egylet.” az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület.” az „Ó-Budai Torna-Egylet.” a „Pécsi Athletikai Club.” a „Pozsonyi Hajós-Egylet.” a „Pozsonyi Torna-Egylet.” a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet.” a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet.” a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet.” a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club.” a „Soproni Korcsolyázó-Egylet.” a „Szabadkai torna-Egylet.” a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör.” a „Szegedi Csónakázó-Egylet.” a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet.” a „Szegedi Torna-Egylet.” a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet.” a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet.” a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet.” és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycli-egyesület.” a „Pápai korcsolya-egylet.” a „Torontói korcsolyázó- és hajós-egylet.” „Szegedi Kerékpár-egyesület.” „Veszprémi torna-Egylet.” „Tordai korcsolyázó-egylet.” „Budapesti Torna-Club.” „Zombolyai atletikai club” a „Szászvárosi atletikai club” a „Szolnoki korcsolyázó-egylet.” a „Budapesti polgári lövé zegyesület” „Sportkedvelők köre”, a „Magyar Úzó-Egylet”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

ATHLETIKA

Meghívó. A „Magyar Athletikai Club” az alapszabályok 24. §. alapján ez év június hó 18-án hétfőn d. u. 6 órakor tartja a club helyiségében évi rendes közgyűlését, melyre van szerencsénk t. tagtárs urat meghívni. A közgyűlés tárgyai: elnöki jelentés, pénztári jelentés, számvizsgálói jelentés, beadott indítványok tárgyalása, a választmány és számvizsgálók megválasztása. Budapest, 1894. évi május 31-én. Az elnökség.

Kivonat az alapszabályokból: 25. §. e. pont „a közgyűlés tárgyalja és elintézi a Club ügyeire vonatkozó és az elnökséghez a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal előbb benyújtott írásbeli indítványokat.”

Nyílt megjegyzések

a M. A. C. első vivó mérkőzésére.

A vivás ép úgy mint sok más sport művészet, melyet tehát soha egyoldalulag vagy pedig nemzeti szempontból megítélni nem szabad. Távol áll tőlem hogy mindazt, a mit a vivó-mérkőzés alkalmával láttam elvileg rossznak mondjam, azt hiszem azonban, hogy azon czélnak, melynek elérhetésére ez a mérkőzés volt az uttörő, semmikép sem használnék, ha ellentmondva a tényeknek, a mostani működésről csakis elismerőleg akarnék nyilatkozni.

Minden férfiu, a ki karddal kezében bátran támad, veszélyes; azt akarom ezzel mondani, hogy nem szabad soha az ellentélet kicsinyelni, a mit megjegyzéseimmel tenni nem is szándékozom.

Magát a bátor támadást azonban korántsem azonosíthatjuk a vivás művészetével, a miért is a jó vere-

kedést nem szabad tökéletes vivásnak minősítenünk. Hogy ezen nemes sportnak használjunk, nem szabad oly részleteket figyelmen kívül hagynunk, a melyek a vivás művészetének alapját képezik. Megjegyzéseimet tehát ezek felsorolásával kezdem:

Az állás és a lábmozdulatok nagy felületességet árultak el és kívánatos volna azokat jobban gyakorolni és rájuk több gondot fordítani, minthogy a vivás művészetének mostani tökéletességénél a lábmozdulatoknak fontos szerepök van.

A lábgyakorlatok felületes iskolázásának tulajdonítható az is, hogy általában a vitáv (mensur) nem tartatott be és nem használtatott ki, a mi pedig a vivás művészetének legfontosabb tényezője.

A testtartás részben jó volt, részben azonban a bal váll előre tartása miatt rossz volt, minthogy ezzel nagy hátrányok járnak mint pl. megrövidített roham, nagy célpont stb.

A kardmozdulatok támadás közben gyorsak voltak, azonban csak ritkán egyuttal pontosak is. A hiba abban keresendő, hogy a vágások inkább korból mint csuklóból adattak és hogy vivás közben a kardot inkább forgatták mint vezették.

Az egyenes támadások és cselek elég gyorsak voltak, azonban nagy kerülővel és ütem nélkül alkalmaztattak. A támadásokban különben is kevés változatosság volt.

A kardvivásnál alkalmazott szurások teljesen téves felfogását árulták el annak, hogy hol, mikor és hogyan alkalmazandók. (A vitőrnél még kevés a biztosság.)

A vífogásokról (Parade) megjegyzendő, hogy egyes átmenetek, pl. a tierzből a prim védéshez rossz uton történtek és így megesett, hogy daczára a kellő gyorsaságnak a védő fél pengéje többször a támadó fél pengéje fölé került.

Az a kevés visszacsapás (Riposte) mely előfordult, jó volt és elég gyors is, azonban sajnos ezekben sem volt ütem.

A gyakran előfordult ambok azt mutatják, hogy a támadók általában nagyon is hevesen és a kellő óvatossággal mellőzésével nyomultak előre, a védők pedig

igen gyakran jobbnak találták a támadásba bevágni, mint azt felfogva visszacsapással (Riposte) felelni.

A vivó-mérkőzést mindezen felsorolt megjegyzések daczára sem szabad eredménytelennek neveznünk, mert kitűnt, hogy a mérkőzők közt sok jó, sőt kiváló tehetség van, kik helyes vezetés mellett bizonyára bárkivel szemben a vívás művészetének erős képviselői lesznek.

Szabó István.

A „Szabadkai Torna-Egylet“ és az „Achilles Sport-Egylet“ Palicson az asphalt angol versenypályán és az „Achilleion“-ban tartotta meg kedvező időjárásban f. év május hó 28-án délután országos jellegű torna- és atletikai versenyeit. — A verseny nagyszámu sportkedvelők előtt folyt le, kik Szegedről a szövetségi torna-ünnepélyről rándultak át Palicsra. — Az egyesversenyek eredményei nagyon sok kellemes meglepetést eszközöltek, daczára annak, hogy Palicson Európai hírnévre szert tett versenyterén a vezérszerepet játszó legjobb recordokhoz hozzá vagyunk szokva. — A versenybizottság élén Vermes Lajos a fáradhatatlan bajnok és Balogh Hugó a „Sport-Világ“ szerkesztője állottak. **A 200 mteres síkfutásban** első lett erős küzdelem után Záborszky István a „Magyar Athletikai-Club“ tagja 22³/₅ mp. alatt, jó második Biegelbauer Árpád a „Budai Torna-Egylet“ tagja, harmadik Matkovics Miklós az „A. S. E.“ tagja. — **Az 5000 méteres kerékpárversenyben** első Minnich Jenő a „M. A. C.“ tagja 7 p. 38 mp. alatt, második lett Floryk Gyula a „Magyar Testgyakorlók-Köre“ tagja, harmadik Schönstein Béla az „Achilles Sport-Egylet“ tagja. — **A magas ugrásban** Sachs Lipót a „Magyar Testgyakorlók-Köre“ tagja 155 cm. ugrással, jó második Szigethi Benedek Sándor az „Achilles Sport-Egylet“ tagja 155 cm. ugrással. A legerősebb versenytársak voltak Babel Rezső (Nemzeti T. E.), Bieselbauer A. (Budai T. E.) és Kakas Gyula (Magyar Testgy. K.). — **A 402¹/₄ m. Síkfutásban** első Stankovich Szilárd a „M. A. C.“ tagja 57²/₅ mp. alatt, második Kellner Gyula a „Budapesti Torna-Club“ tagja 58³/₅ mp. alatt. — **Súlydobás magasba és távolba.** Súly 42 kgr. Első lett Horváth István a „M. T. K.“ tagja 225 cm. magasba és 357 cm. távolba dobott, második lett Hittel Aurél a „Pozsonyi Torna-Egylet“ tagja 215 cm. magasba és 237 távol dobással. — **A 2000 méteres kerékpárversenyben** első lett Müller Dávid 3 p. 58 mp. alatt, második Biegelbauer. — **Az 500 m. síkfutásban** Záborszky István „M. A. C.“ tagja 1 p. 11³/₅ mp. alatt (record). — **Szertornázásban** Kampis Lajos „Nemzeti T. E.“ tagja és Müller Dávid között holtverseny fejlődött ki, mely eldönthetlen maradt. Kitűntek az óriás termetű Topovicza Muncsilló a „Nemzeti T. E.-ből. Babel Rezső, Bukovics Szaniszló (Álnév) Zsótér Dezső. — **A 10 klmtr. kerékpárversenyben** első Minich Jenő (M. A. C.) 16 p. 48 mp. alatt (Világrecord.), Floryk Gyula (Magyar Testgy. K.) 19 p. 16 mp. alatt. — **A 75 kgr. és 100 kgr. súlyok emelésében** Rethy Garibaldi Menotti a „Budapesti Torna-Club“ tagja legyőzhetlennek bizonyult. — **A 320 mtr. vígaszversenyben** Kellner Gyula első, Benedek Sándor második.

Dr. Vermes.

Ungvárott Medveczky I. kezdeményezésére játzó-társaság alakult a közönség élénk részvétele mellett. A társaságnak több fiókja is lesz, úgy mint: játzó csoport (Lawn Tennis labdajáték, tekezés), csolnakázó, kiránduló és uszó csoport. A társaság elnöke: Hódoly L. főg. igazgató, rendezője: Medveczky I. főg. tanár, A játzó csoportnak, mely eddig már 70-nél több tagot számlál, van Lawn-Tennis labdázó és tekező pályája a Széchenyi ligetben. A csolnakázás és kirándulás megindításával dr. Novák E. főorvos, az

uszoda tervezetének elkészítésével, Mocsáry B. urak vannak megbízva.

Az aradi tornaegyesület kebelében fennálló vivőkör az egyesület tantermében m. hóban tartotta meg az 1893/94. évad utolsó óráját és ezzel a tanfolyam befejezést nyert. Az utolsó órán teljes számban megjelent vivők egymás között barátságos mérkőzésre keltek, amelyen a bíráló bizottság Sugár Jenőt mondotta ki győztesnek. A vivő körnek összesen 37 tagja volt és pedig: dr. Schmidt Lajos, Kabdebó Lajos, Kalmár Béla, dr. Káldy Gyula, Spitzer Jakab, Matusik Márton, Blau Lajos, Bródy József, Horváth Pál, Simalya Vendel, Hehs Vilmos, Lamser János, Ládai Antal, Braun Kálmán, Földes Soma, Schuk József, Kövesdi Gyula, Szandmann Gyula, Holtzer József, Kotzian Emil, Sugár Jenő, Fejér József, Babrach Miksa, Kresztics Balázs, Pollák Vilmos, Lövinger Béla, Darányi János, Pálffy Pál, Pálffy Irván, Franek Mihály, ifj. Walder Gyula, Preisinger Jenő, Szere József, Stern Márkus, Filip Arthur, Ráth Lajos, Boros Dezső, Kilépett időközben 15 tag, a kör tagjainak száma jelenleg 22.

X. Klösz György fényképészeti műintézet Budapest, V. Kossuth Lajos utca 18. sz. I. emeleten. Telefon-állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről. ipar-, mű-, és tantárgyokról, sat. Photolithographia, cinkographia, fényomat, autographiai fénymásolat.

LÖVÉSZET.

Budapesti polgári lövészetegyesület.

A budapesti polgári lövészetegyesület ez ideig megnyitott lövészete május 6-án volt. Szávoszt Alfonz főlövész-mester a szokásos három célőléssel nyitotta meg reggel 8 órakor a lövészetet, számos lövész jelenlétében. Ott voltak, a főlövész-mestereken kívül: Freyberger Pál és Némay Antal hely. főlövész-mesterek, továbbá: Szigmund Károly, Binder Pál, Welsch Emil, Rosconi Károly, Molnár Béla, Gajári Ödön, Deutsch Károly, Reich Zoltán, Wolf György, Axaméthy Lajos, Benkő Ferencz, Jellenek Antal, Széchy Antal (a ki nemcsak kitűnő szobrász, de jó lövőnek is bizonyult), Forche Román, Harsányi István, Lax Adolf, Lakos Lajos, Arnold Róbert, Bauer József, Déván Károly, Habicht Károly, Jaritz András, Matheidesz Dániel, Mautner Károly, ifj. Bun József, Obervalder János és Alajos, Litschauer Rezső, Weszely István és még számosan kiváló lövészeink közül. A lövész-ebed alatt a negyedik fogásnál Szávoszt Alfonz főlövész-mester taracklövések közepette válogatott szavakkal Ő Felsege egészségére emelte az arany serleget mit a jelenlevők állva hallgattak meg. Szabó M. Ferencz József kir. herczegre és családjára, Dr. Darányi Ignác Szávosztot, mint új főlövész-mestert éltette, viszont Szávoszt Darányit, mint a polgárságnak nemcsak képvisőjét, de mint a kerület legszabadelvűbb polgárát. Freyberger a sajtóra és a Lövészekre, Némay az egyesület felvirágzására, ifj. Bun József a lövészmesterekre toasztíroztak. A sajtó nevében D'Amant Leó szívélyes szavakkal köszönte meg a figyelmet, poharát az egyesület fellendülésére üritvén. Ebed után vigan

folyt a verseny alkonyatig, a midőn a díjkiosztás következett. Díjakat nyertek:

I. A 325—300 méter távolságú mezei czéltáblákon középlövésekre: Wolf D. György, Benkő Ferencz, Deván Károly, Reich Zoltán, Némai Antal, Matheidesz Dániel, Welsch Emil, Binder Pál, Pártos Gyula, találólövésekre: Jellenek Antal, Benkő Ferencz Némai Antal, Reich Zoltán, Welsch Emil, Wolf D. György, Binder Pál, Arnold Robert, Lax Adolf, Matheidesz Dániel.

II. 150 métes távolságú rendes czéltáblákon középlövésekre: Deván Károly, Benkő Ferencz, Mautner Károly, Jellenek Antal, Oberwalder Alajos, Matheidesz Dániel, Wolf D. György, Lakos Lajos, Némai Antal, Oberwalder János; találólövésekre: Benke Ferencz, Jellenek Antal, Némai Antal, Oberwalder János, Reich Zoltán, Matheidesz Dániel, Deván Károly, Wolf D. György, Binder Pál, Arnold Róbert.

III. Versenytablán: Jellenek Antal, Reich Zoltán, Némai Antal, Benkő Ferencz, Binder Pál, Wolf D. György, Freyberger Pál, Oberwalder Alajos, Jaritz András, Habicht Károly, Matheidesz Dániel.

IV. Pisztoly-czéltáblán középlövésekre: Dr. Axamethy Lajos, Molnár Béla, Szécsi Antal, Jaritz András, Harsányi István, Pauor József Jellenek Antal; találólövésekre: Molnár Béla, Dr. Axamethy Lajos, Pauer József, Harsányi István, Jelenek Antal Rosconi Károly, Szécsi Antal.

V. Vadász-czéltáblán: Szávoszt Alphons Sigmund Sándor, Reich Zoltán, Beranek Ferencz, Zeitz József, Lax Adolf.

VI. Hölgy (Flaubert) lövészet: Reich Zoltánné, ifj. Bún Józsefné, Pártos Gyuláné. Összes lövések száma 6542.

A május hó 20-án tartott rendes díjlövészetten a következő czéllövők nyertek díjakat:

I. A 225—300 m. távolságú mezei czéltáblán 20 lövés közül legtöbbet talált: Jellenek Antal, Benkő Ferencz, Arnold Róbert, Némai Antal, Oberwalder Alajos, Reich Zoltán.

II. Ugyanitt középlövésekre: Benkő Ferencz, Jellenek Antal, Konda Soma, Deván Károly, Welsch Emil, Oberwalder Alajos.

III. Kezdők. 150 m. távolságú czéltáblán legtöbbet talált: Forche Román, Pártos Gyula, Moser János. Ugyaezen czéltáblán középlövésekre: Gerstenberger Emil.

IV. A pisztoly-czéltáblán legtöbbet talált: Dr. Axamethy Lajos, Harsányi István, Jellenek Antal; Pauer József, Rosconi Károly. Ugyanezen czéltáblán középlövésekre: Pauer József, Harsányi István, Dr. Axamethy Lajos, Jaricz András.

V. Kezdők. A pisztoly-czéltáblán legtöbbször talált: Forche Román, Pártos Gyula, Erlich Henrik, Sigmund Sándor.

VI. A vadász czéltáblán legtöbbször talált: Sigmund Sándor, Zeitz József, Reich Zoltán, Szávoszt Alfons.

VII. Hölgyek czéltábláján nyertek: Jaricz Andrásné, Reich Zoltánné Bendel Gusztávné. Az összes lövések száma 2970.

A május hó 27-én tartott rendes díjlövészetten a következő czéllövők nyertek díjakat.

I. A 150 m. távolságú rendes czéltáblán 20 lövés közül legtöbbet talált: Reich Zoltán, Benkő Ferencz, Jellenek Antal, Arnold Róbert, Lax Adolf, Freiburger Pál.

II. A 150 m. távolságú mezei czéltáblán középlövésekre: Reich Zoltán, Freyberger Pál, Benkő Ferencz, Oberwalder Alajos, Arnold Róbert, Lax Adolf.

III. Kezdők. A 225—300 m. távolságú czéltáblán legtöbbet talált: Gerstenberger Emil, Moser János, Pártos Gyula. Kezdők. Ugyanezen czéltáblán középlövésekre: Gerstenberger Emil, Pártos Gyula, Moser János.

IV. A pisztoly-czéltáblán legtöbbet talált: Molnár

Béla, Dr. Axamethy Lajos, Pauer József, Gajáry Ödön Harsányi István, Jellenek Antal, Molnár Béla, Dr. Axamethy Lajos, Harsányi István, Gajáry Ödön.

V. Kezdők a pisztoly czéltáblán legtöbbet talált: Forche Román, Pártos Gyula, Habicht Károly. Ugyanezen a czéltáblán középlövésekre: Habicht Károly, Forché Román.

VI. A vadász-czéltáblán legtöbbször talált: Beranek Ferencz, Sigmund Sándor, Zeitz József, Szávoszt Alphons, Reich Zoltán.

Ötös díjakat nyertek: Reich Zoltán, Zeitz József, Beranek Ferencz, Sigmund Sándor, Lax Adolf, Szávoszt Alphons.

VI. Hölgyek czéltábláján nyertek: ifj. Bún Józsefné, Andretti Anselmné, Forché Románné. Az összes lövések száma 3548.

Meghívó a budapesti polgári lövész-egyesület által 1894. június hó 29., 30. és július hó 1-én tartandó király-lövészetre. A lövészet sorrendje: Junius 29-én, pénteken (Péter és Pál napján) reggel 8 órakor a lövészet megkezdése, mely 12 tarack-lövéssel jeleztetik. A lövészet tart déli 1 óráig, ekkor társas-ebéd zeneszó mellett. Délután 3 órakor a lövészet folytatása alkonyatig. Este társas vacsora. — Junius 30-án, szombaton reggeli 8 órakor a lövészet kezdete déli 12 óráig, ekkor társas ebéd, délután 2 órakor ismét lövészet alkonyatig. — Julius 1-én, vasárnapon reggeli 8 órakor a lövészet kezdete déli 1 óráig, ekkor társas ebéd; délután 1 órától 7 óráig lövészet, ezután a lövések osztályozása és a díjak ünnepélyes kiosztása; 9 órakor tűzijáték, az ünnepély befejezéseül este katonazene mellett társasvacsora és táncmulatság. A tűzijátékot Klemm Árpád tag ur sziveségből saját költségén rendezí.

A budapesti polgári lövészegyesület f. hó 10-én igen érdekes műsorral hangversenyt rendezett saját dísztermében. Nemcsak Buda és vidékéről, de a Duna balpartjáról is sokan jelentek meg. A hangverseny első pontját Weber egy hangversenye képezte, melyet Somogyi Mór adott elő. Arányi Dezső egy Donizetti-féle ária előadásával oly hatást kelített, hogy énekszámát egy magyar nótával kellett megtoldania. — A kis Földesi Arnold néhány gordonka-darabot adott elő, meglepő készütséggel. Ezután Török Irma szavalta el Vörösmarty Szép Ilonka című költeményét, melyet a hallgatóság viharos tapsal jutalmazott. Berger Carola néhány német és francia chansont énekelt el s izléses előadásával, finom nuancirozásával nagy hatást ért el. Volkmann bölcsődala, melyet Földesi Arnold, Földesi Lipót és Somogyi Mór adtak elő, gordonkán, hegedűn és zongorán, hatásos befejezését képezte a válogatott izléssel összeállított műsornak. A lövészegyesület ezen első hangversenyének örömeire később bankettre gyűlt össze, utóbb pedig tánc volt. A négyeseket vagy nyolcvan pár járhatta. A kitünő rendezés Szávoszt Alphons elnök és ifj. Bún József főrendező ügyessége mellett tanuskodik.

VELOCIPÉDEZÉS.

A „Hunnia Magyar Bicycle Club“ és a „Pécsi kerékpár egyesület“ által f. évi július 1-én egy Budapest—Pécs közötti nagy táv velociped-verseny rendeztetik. A legnagyobb érdeklődés nyilvánul már eddig is e verseny iránt, igen szép számú résztvevőre van remény.

A veszprémi tornaegylet f. hó 24-én kerékpárversenyt rendez. A részletes proposíciók jazonban mindez

ideig nem közöltettek a lapok útján, mi bizonyára hátrányára is fog lenni a versenynek.

A milánó-müncheni Kerékpár-verseny. Milanóban f. hó 11-én reggel 46-an indultak el, 12-én éjjel 3 óra 16 perczkor érkezett meg elsőnek Innsbruckba Fischer József, a tavalyi bécs-berlini verseny győztese; második érkezett 4 óra 4 perczkor. Reheits Miksa (Münchenből), harmadik 4 óra 42 percz alatt, Gerger Ferencz (Gráczból), negyedik 4 óra 59 percz alatt. Hirsch Henrik (Lipcséből) stb. Wörglbe Fischer 6 óra 35 perczkor, Reheit 7 óra 17 perczkor, Gerger 8 óra 24 perczkor. A verseny Fischer József müncheni kerékpáros győzelmével végződött, a kinek kiadták a Luitpold bajor regens által adományozott 500 márkás tiszteletdíjat. Másodiknak Roheit müncheni, harmadiknak Gerger gráci kerékpáros érkezett be.

Főherczeg mint kerékpáros. A brünni kerékpáros szövetségnek a napokban illustris vendége volt. Lipót Ferdinánd főherczeg, a ki jelenleg mint a 8. gyalogezred századosa, Brünnben szolgál, szombaton délután megjelent a szövetség versenypályáján, s miután az elnökség tisztelgését fogadta, maga is kerékpárra ült, s több tiszttel majd egy óra hosszat biciklizett. A főherczeg barátságosan beszélgetett a tagokkal a kerékpár sport körébe tartozó dolgokról. Másnap fogadta az egyesület két elnökét s meghívásokra délután megismételte látogatását.

Cody. A híres cowboy király, S. F. Cody, már megérkezett a fővárosba s lovait a Tattersallban helyezte el. Nálunk is, miként Párisban, match-ot kíván rendezni maga között és egy bicyclista között s e célból kihívta az ország legjelesebb vasparipásait a vele való mérkőzésre. Feltétel s a verseny célja az, hogy hét óra alatt melyikök tud többet bekerékpározni.

CSÓNAKAZÁS.

A „Tiszai regatta-szövetségnek“ ez évi július hó 8-án Szegeden megtartandó versenyére a következő nevezések történtek: *I. Kettős páros evezős verseny (race).* Temesvári cs. e. Torontál h. e. *II. Női négy evezős verseny (palánkos).* Temesvári cs. e. Szegedi cs. e. Torontál h. e. *III. Race skiff verseny.* Aradi „Maros“ e. e. Neptun e. e. Szegedi cs. e. Torontál h. e. *IV. Négy evezős verseny (palánkos).* Aradi „Maros“ e. e. Temesvári cs. e. Neptun e. e. Szegedi cs. e. *V. Skiff verseny (palánkos, junior).* Torontál h. e. (elmarad). *VI. Skiff verseny (race).* Temesvári cs. e. Szegedi cs. e. Torontál h. e. *VII. Négy evezős verseny (palánkos).* Aradi „Maros“ e. e. Temesvári cs. e. Szegedi cs. e. Torontál h. e. *VIII. Két evezős verseny (palánkos).* Temesvári cs. e. Szegedi cs. e. Torontál h. e.

A keszthelyi csónakázó egyesület igazgató választmánya, hogy szerencsétlen csónakázási esetek bekövetkezését meggátolja, meghagyta az egyleti szolgának szigorúan, hogy viharos időben senkinek, szélcsendben pedig evezésben járatlanoknak csónakot, vagy gondolat ki ne adjon. Az egyesület a nyakig érő víz határának meg-

jelelése végett megfogódzásra alkalmas, fogakkal ellátott jelzőket állítat a Balatoncan. — Fürdővendégek részére 1 frtért idényjegyeket adnak ki, melyek a fürdő idény alatt élvezett kedvezményekre jogosítanak. A fürdővendégeknek és az egyleti tagoknak szórakoztatása céljából az egyesület június 23-tól kezdve szeptember végéig minden második szombaton a „Hullám“ vendéglőben mulatságot fog rendezni.

TURISTA SPORT.

Kirándulás Rómába.

A M. Á. V. városi menetjegy irodája a következő fölhívást tette közze: Zarándoklat Rómába főpásztori engedélylyel f. é. június hó 27-én Budapestről (IV. ker. sz. ferenczrendiek templomából) Rómába indul egy zarándoklat melyben egyháziak és világiak, férfiak és nők, magasabb állásuak és az egyszerű népből egyaránt nyelvkülömbőség nélkül részt vehetnek. Történik ez pedig azon szándékból, hogy édes hazánk róm. kath. hívei ismételten és minél nagyobb számban dicsőségesen uralkodó pápánk, XIII. Leo ő szentsége iránt hű s fiui ragaszkodásukat és legmélyebb hódolatukat nyilváníthassák. Együttal szemléltetik az „Örök város“ főbb nevezetességeit, mi által sz. hitük és az anyaszentegyház iránti szeretetük erősödik. Utunk a legrövidebb és legjutányosabb leendő: t. i. Budapestről Fiumén és Anconán át Rómába; visszafelé Assisi és Loretóba való kitéréssel, ugyanazon az uton haza Budapestre. Az utazási költség kétszáz személy részvételénél, a magy. kir. államvasutak városi menetjegy-irodájának tervezete szerint a következő: Ellátás nélkül: I. oszt. 52 frt, II. oszt. 42 frt, III. oszt. 30 frt. Ellátással, kalauzolással együtt: (öt napra Rómában) I. oszt. 85 frt, II. oszt. 70 frt, III. oszt. 43 frt. Az elszállásolás úgy történik hogy, az I. oszt. utasok egy-egy szobában, míg a II. oszt. utasok ketten egy szobában helyeztetnek el, a III. oszt. pedig együtt a hospitiumban lesznek ellátva. Fent jelzett árakban a Foligno-Assisi és Ancona Loretó-i kitérés nincs befigyelve. Ezekre nézve Folignoban olcsó menettérti jegyek adatnak Assisi-ig és vissza a következő árakon:

I. oszt. 2.80 Lira, II. oszt. 1.95 Lira, III. oszt. 1.30 Lira, mig Anconában Loretóig és vissza:

I. oszt. 4.35 Lira, II. oszt. 3.05 Lira, III. oszt. 1.90 Lira.

Nagy gondot fordítunk arra, hogy a t. cz. zarándokok kellő előzékenységben részesüljenek. Ő szentsége előtti megjelenésünkre nézve is lépéseket teszünk, de az idő csak későbbben jelezhető. Ezen rövid közlés szolgáljon egyelőre meghívásul, mert a részletes terv csak a beszerzett tudnivalók és az utazási körülmények okadatolt tanulmányozása után közölhető; A külön gyorsvonatot, valamint a zarándokukat illető anyagi ügyeket a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája gondozza. Jelentkezni lehet fent idézett menetjegy-irodánál, (VI. Hungária szálloda, Mária Valéria-utcza), vagy nálam (IV., Ferencziek-terén 8. sz.)

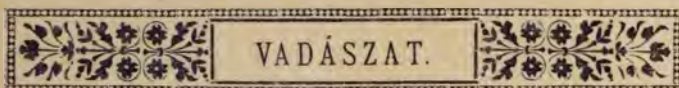
Budapest, 1894. ápril 5-én.

Anderlik Ferencz,
világi vezető.

Róder Flórent,
sz. fer. áld. fővezető.

A **köszegi turista-egyesület** mult vasárnapon tartotta évi közgyűlését. Markovits József szívélyesen üdvözölte a számosan megjelent tagokat és az ülést megnyitottnak jelenti ki, mire Köszegi József az 1893. egy-letti évről részletes jelentést terjesztett elő, mely az egyesület buzgó tevékenységéről és sikeres működéséről tesz tanuságot. A jelen voltak e jelentést élénk éljenzéssel és helyesléssel vették tudomásul s elnök ajánlatára Köszegi József titkárnak és Hammer Gyula utnagynak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Pénztári forgalom volt 1162 frt, melyből 304 frt 75 kr. a pénztári maradvány. Az óházi emléképtmény alapja eddig 942 frt. Köszönet szavaztatott Wittinger Antalnak, ki az óházi ásatásokat vezeti és már eddig is oly szép sikert ért el. E nevezetes helyen most a régi várfalak láthatók és ez még sokkal érdekesebbé teszi. Ezen ásatásokra most külön gyűjtés történik, s már eddig is 71 frtot eredményezett. Bemutattatott és elfogadtatott az 1894-iki költségvetés 894 frt összegben, melyben egy új utnak az elkészítési költsége is bennfoglaltatnak. Örömmel vétetett tudomásul, hogy a déli vasut a turista egyesület tagjait Köszegről Payerbachra, Gloggnitzra, Semmeringre, és Mürgzuslagra kiváló kedvezményben részesíti. Miután még Markovits Józsefnek, az egyesület fő radhatlan és buzgó elnökének, valamint a tevékeny al-elnöknek, Freyler Lajosnak és Weisbecker Ede pénztárosnak fáradozásaiért szintén jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott az évi közgyűlés elnök életetésével véget ért.

Vadászat és lövészet.

(Fölhívás a vadászokhoz.)

Egy régi jó vadász mondása: vadászni könnyű csak lőni nehéz!

Ebben az egyszerű mondatban sok igazság rejlik, a melyet megszívlelhetnének vadászaink.

Sokan azt hiszik, hogy a vadászathoz elegendő magának a vadászat sportjának üzése s lenézik a lövészet sportját, mint a mely szerintük csak nyárs-polgári szórakozás.

Ezek az urak azonban magát a vadászat sportját nem ismerik alaposan s még kevésbé a lövészetet. A czéllövészet ugyanis nem csupán álló czélokra való lövésből áll, — a melyet szintén minden jó vadásznak gyakorolnia kell, — hanem mozgó czélokra is lőnek a lövőházakban, a melyek által a vadászati lövések mindenféle esélyét a lövöldében is elő lehet állítani.

A lövészet gyakorlása tehát nemcsak hogy nem derogálhat a vadásznak, de sőt a jó vadásznak ez egyik előfeltétele.

Paul Bourget mulatságosan figurázza ki azt a francia grófot, a ki vadászat előtt a tükör előtt órák hosszán át kapkodja vállához a puskát hogy a kapásra való czélzáshoz hozzá szokjék. Vajjon nem praktikusabb ennél a lövőgyakorlatnál elmenni egy „polgári” lövöldébe s ott mozgó czéltáblákra lőni?

A vadászok között ős időktől fogva divatos a nagyotmondás s így általános az a szokás, hogy majdnem minden vadász letagadja azt, ha czéloz a vadra, mert azt sikeresebbnek tartja, ha el tudja hitetni, hogy behuny szemmel is „kapásból” talál; valamint

vadász virtusnak találják azt is, ha letagadják a lövés gyakorlását, a lövészet trainingjét.

Pedig isten kegyelméből senki sem lesz sportsman s így vadász sem. Minden sporthoz gyakorlás, training kell. A vadászatnak pedig egyetlen trainingje a lövészet. Ezért nagyon jó lenne, ha vadászaink szorgalmasabban látogatnák, különösen a tilalmi időszak alatt, a lövőházakat.

Magyarországon, ha a vadászati jegyek bérletének statisztikája után indulunk, sok-sok ezer vadászt találunk: ellenben alig van néhány száz lövész az egész országban.

Ez a nagy aránytalanság ép úgy ártalmára van a vadászatnak, mint a lövészetnek. Hiszen a két sport annyira ikertestvér, hogy ha az egyik beteges kórságban sanylik, nem lehet egészséges a másik sem.

Nagyon ideje volna, hogy a vadászok nagyobb tömegben iratkozzanak a lövöldébe, a melyekben a vadászati tilalmi időszak alatt is gyakorolhatják magukat a vadász-lövésekben, úgy golyós, mint sörétes fegyverekkel.

Különösen a budapesti polgári lövész-egyesület lövőháza alkalmas a vadászok gyakorlatára, a melynyiben már is több mozgó czéltábla áll rendelkezésre. Így szarvasra lehet golyós fegyverrel 100 lépésnyi távoból lőni, nyulra pedig sörétes fegyverrel ötven lépésről. Ezekben kívül üveg-golyókra és cserép-galambokra is lehet vetőgépek segítségével lövöldözni.

Az ezekre való lövöldözés mindenestre jobb training a legkitünőbb vadászoknak is, mint — a tükör előtt kapkodni az üres puskát. Porzolt Kálmán.

Négy napi vadászat az első oázisban, Fayum környéken.

Irta: Szalay Imre.

(Vége.)

Jó három órai szamaragolás után elértünk végre vadászatunk színhelyére, a Birkeh tóhoz, mely tó nagyságára a Velencei-tóhoz hasonlít; igen sok hal van benne, melyet eredeti módon sütnék meg arabjaink, úgy a halászkok is. Kinézése hasonlít a pontyhoz, de még sem az; a belső részét nem vágják ki, mint nálunk, hanem a belet odanyomkodják a kopolyuhoz s ott huzzák ki, azután tüzet raknak és az egész halat a parázsba teszik, betakarva hamuval; az igaz, hogy külseje megpörkölődik, de ám azért — jó lehet. A tó partja némely helyen náddal van benőve és nagyon sikér, homokos, úgy, hogy a hajók messze benn állnak, ép úgy, mint a Balaton déli részén. Egyik arabot elküldjük a halásztanyára és az talál is egy jókora csónakot, mely azonban hallal van tele. Hosszu időbe telt, a míg kirakták a terhet és mi végre fs reaszállhatunk a járműre, azaz belovaglunk arabjaink nyakán.

A csónak nagyon libbenékeny, kormányja nincs; evezője, ha ugyan annak nevezhető, kettő és pedig két jó hosszú gerenda, melynek se lapátja, se huzó szöge nincs, csak is pálmaguzszal van az oldalhoz erősítve; mindenikhez két-két beduin halász oda ül és mi megindulunk. A tó meglehetősen telve van a kacsák sokféle nemeivel, melyek közt leginkább a jeges kacsákhoz hasonló tarkállanak; be is várnak 60—70 lépésnyire, hogy felrepülve odább ismét leszálljanak. A szél meglehetősen erős, úgy, hogy a hullámok magasan járnak. Réa-reálódzunk a kacsákra — melyek néha a hullám-völgyben el-eltűnnek, hogy a másik pillanatban a hullámhegyen jelenjenek meg — de nem sok eredmény-nyel; mindössze is két darabot találtunk és azok is elbuktak közeledtünkre.

Hiába mondom, hogy egy csónak a vadászatra nem elég, hogy legalább 2—3 kell, de nem kapunk többet, mert a többiek halászzal vannak elfoglalva. Ide-oda járunk üldözve a feltümedező kacsákat, de látván az eredménytelenséget, elhatározzuk, hogy keresztülmegyünk a tón és a sivatag szélén levő bokrosban vadászunk sakálra, farkasra és rókára. A hely nem volna rossz, mert itt-ott a kiszáradt tófenékek helyén kisebb csoport nád is van s a bokrok meglehetősen sűrűek. De, noha magunkat a hajtók közé felosztva majd egy órát járunk ide s tova, még sem találunk semmit, pedig az egész komokos talaj tömve van csapákkal, mely nyomok az ott járt farkasokat és rókákat árulják el.

Én igazán nem tudom, mi volt oka a sikertelenségnek? Az igaz, hogy a terület több száz holdra terjedt és lehet az is, hogy a vad előre elmenekült.

Megunván az újabb sikertelenséget, visszamentünk a hajónkhoz, hogy átszállítson bennünket, s ime az otthagytott, jó bordeauxborom, mely egy $\frac{3}{4}$ -résznyire még telve levő bouteliában volt, az evezősök közt nagy bosszuségomra eltűnt. Ők ugyan azt állították, hogy a vízbe eshetett, de akkor fenn maradt volna a víz színén mert az üveg be volt dugaszolva. Hiába beszélte ügyefogyott dragománunk is, hogy igazuk van, én azt hiszem, hogy — Mohamed tilalma ellenére — a bort elköltötték.

Visszatérve a tulsó partra, Latinovitsot az a kalamitás érte, hogy arabja, kinek hátán lovagolt, besüppedt egy iszapos helyen, úgy, hogy ő neki a vízbe leugrania kellett; ez ugyancsak nem vált javára vadászcipójének, mely az ő nem csekély bosszuságára tele lett vízzel. De a bor ellopása keservesebben esett, mert igen szomszjasak voltunk és a tó vize, keserű-sós lévén, ihatatlan.

Megindultunk a nem legjobb eredményű vadászat után Zenuresbe, hol éjjeli szállásunkat voltunk felütendők a kis arab kávéházban. Utközben egy beduin faluhoz érve, vizet kértünk; hoztak is és pedig olyan korsóban, melyet nem ártana meghonosítani nálunk is, mert kitűnő hűvösen tartja a vizet. Ugyanis az odény oldalfalai vízátteresztők, úgy, hogy rajtuk a víz egy csekély része átszivárog, az elpárolgás által a korsót és a benne levő vizet mindig hidegen tartja. Kanyargós utunk nagy töltésen vezet, melyen elérünk egy kisebb folyóhoz, hol 8—10 jégmadarat látok lebegni a víz színe fölött lesve a halat; lövők belőlük néhány darabot és egy vállalkozó szellemű arab kihozza a vízből, pedig a víz majd hónaljáig ért. A lövéseimből láttam, hogy az egyiptomi puskapor gyalázatos rossz, rettenetesen piszkítja a csövet és alig van ereje, hogy 16-os kaliberű puskámhoz 50 gramm port veitem, míg otthon 45 is elég. A tó kiöntéseiből kiérve, egy kivételképen egyenes ut vezet a falu felé, néhol szegélyezve fákkal is, melyeken a mi gerliczainkhez hasonló madarak ültek; egyet lelöttem, ennek tolazata elütő volt a mi gerliczainktól anyiban, hogy a nyaknál igen élénk rozsdapiros volt és a többi testrész is élénk tollakkal volt fedve.

Már több két órájánál, hogy mentünk és a nap alkonyatra szállt; egyszerré a buzavetés közt feltűnik egy barázdán egy róka. Rögtön kapkodunk a puskához, de noha én is, a dragomán is reálítottunk, a buza közt elthnt.

Késő éj volt, mikor a faluba értünk felkeresvén kávéházunkat. A 3 napi hideg éték után nagy vágyam volt meleget is enni, de ott csak kávé kaphattunk. Én tehát tojás liszt és zsír hiányában vaját hozatván, neki gyürköztem és hamarjában oly jó galuskát csináltam, melyet még idehaza is régen ettem. Éjjeli szállásunk most az egyszer annyival volt jobb, hogy priccsen, azaz hogy deszkapadon hálunk, az obligát gyékény-

takaróval alattunk; — no az igaz, hogy a földnél csak valamivel volt — keményebb.

Vonatunk, melyben Kairóba voltunk menendők, fél 7-kor indult, így még napkelte előtt kellett fölkelnünk.

Sok napfelkeltét láttam életemben, de még ily gyönyörűt soha; a reggelhajnal pirkadása, mely a tiszta levegőben gyönyörű színével tűnt elő; a kelő nap, mely a szép pálmákat megvilágította; a szép zöld mező, hol a fűrjek verése és a pacsirták éneke hallatszott; örökké feledhetetlen lesz előttem!

Az óázisból kiérve, a szép délvi nap sütötte a sivatagot, melyen utunk vitt. De midőn a Nilus völgye tűnt elő, ott nagy ködbe értünk, mely csak 10 óra felé oszlott el végkép; a mint a meteorológiai észleletekből láttam, akkor volt a leghidegebb nap egész télen Egyiptomban.

Vadászatunk ugyan nem sikerült, de azért nem sajnáltam az ott eltelt időt, — remélve, hogy olvasóim is azt mondják soraim elolvasta után.

Vadászat Észak-Amerikában. Mult évben egy szűkebb körű vadásztársaság a Münchenben tartozkodó ausztriai születésű Fery acad. tájképfestő ur vezetésével, ki hosszabb ideig Amerikában időzött, körutra kelt az egyesült államokba azon célból, hogy a nyugoti vadászkerületekkel megismerkedhessék. Midőn a társaság az országot keletről nyugoti tengerpartig beutazta, közbe kisebb vadász kirándulásokat megtatva, szeptember havában a Wyoming tartományba érkezett, hol a még lakatlan erdőségeken hosszabb időt igénylő vadászatát tartotta. Ezen részleteiben kiválóan érdekes vadászkirándulás vadászati szempontból igen kedvező eredményt nyújtott. Virginiai szarvasokon és Antilopeken kívül a kiránduláson résztvevő négy vadásznak 32 Vapiti nagyobb részben erősen kifejlődött szarvas került terítékre, utóbbi alig három heti időtartam alatt. A vadállományból, melyre a résztvevő vadász urak ezen tartományban akadtak, annak dűsgazdag előfordulása következtethető, mert alig mult el egy nap a melyen legalább is száz Vapitiszarvas nem mutatkozott volna, de sőt egyes napokon kétszer és háromszor is felszaporodott e szám. A vadászat vége felé a vadászok válogatva csupán az erős szarvasok megejtésére szorulnak, hogy rendelkezésükre álló tiz podgyász hátszló által az agancsok és bőrk elszállíthatók legyenek. Tudunkra adatott, hogy Fery ur a mult évi kirándulásakor elért kitűnő sikerek által felbuzdítva, ez évben is óhajt hasonnemű kirándulást elővenni. Vadászbarátok, kik ilynemű vadászkirándulás iránt érdeklődnek, tovább részletes utasítások megadása végett Fery urhoz (Münchenbe Findlingstrasse 22.) bizalmasan forduljanak. Megjegyeztetik, hogy a vadásztársaság legfeljebb hat résztvevő tagból és oly urakból terveztetik, kik e nemű vadászat iránt igazi érdeklődéssel viseltetnek, erős, edzett testalkattal bírnak és az ezen vadászattal esetleg mutatkozó, mint időjárásiról és életmódi kellemetlenségektől és fáradságoktól nem tartanak.

TORNA

A testi nevelés fontossága általában, különösen korunkban.

Ira: Wirth Gyula.

„Nem egy különálló test vagy lélek az, a mit nevelünk, hanem egy ember; ebből ne csináljunk kettőt.”

Montaigne e mondata az, melyben a nevelés nagy titka letéve van, s melyet minden korok és nemzetek nevelőjének szeme előtt kell tartania. Ne válaszszuk el a lelket a testtől, mért e kettő a természet kötötte össze s jaj annak, ki a természet ellen küzd! Ne akarjuk a lélek tehetségeit egyoldalulag, a testtől különválasztva s annak mintegy semmibevételével és lenézésével vizsgálni és művelni, mert a kettő nem csak összefügg és szoros egységet alkot, hanem azonkívül a lelkiek a testiségben gyökereznek is: test lehet szellem nélkül, de szellem test nélkül, legalább az érzéki kosmosban nincsen.

Az a nevelési elv tehát, mely azt hangoztatja, hogy neveljük a lélek összes erőit, az értelmet, a kedélyt és az akaratot arányosan és összhangzatosan, bár még jó részt korunkban is, legalább a gyakorlatban, úgy az élet, mint az iskola ezzel éri be, csak félig fejezi ki a valót; a nevelés célja a test és lélek összes erőinek harmonikus fejlesztése; más helyes és kimerítő definitiója lehetetlen. A mire a görög nevelés évezredek előtt eljutott, a kalokagathiában birva ideálját és annak megközelítésében praxisát, oda korunk nevelése a viszonyoknál fogva a praxisban legtöbb államban ma sem jutott el.

S ha a nevelésnek a test fejlesztését is célba vevő feladatait valaha erélyesen hangoztatnunk kellett, kivált korunkban van annak ideje:

A hol valamely, a műveltség elemi fokán álló, gyermekkorát élő népnél a vadászat, halászat és harcz az élet feltételei, a hol a pusztá megélhetés ezer és ezer veszélyt s ezek leküzdésére ezer megerőltető testi mozgást, gyakoroltságszülte kintartást és ügyességet követel, ott az egész nevelés ezen mellőzhetetlen és a practicus szükségyszerűség által parancsolt becses testi tulajdonságok kifejlesztésével záródik. Minél messzebb távozik azonban valamely nép őskorától, minél nagyobb a műveltségszülte munkamegosztás, s ezzel együtt a mindennapi életben részint a test, részint a lélek kizárólagos dressurája, minél fejlődöttebbek az illető kor és nép technikai vívmányai, melyeknél fogva a szellemi foglalkozásra ítelt u. n. intelligens osztály minél több alkalmat és ezzel együtt fejlődő hajlamot nyer arra, hogy még a járással, kocsin messze utazással etc. járó elemi testmozgásokat és erőlködéseket is kikerülje, szóval: minél inkább háttérbe szorítja a mindennapi élet praxisa a szükséges testmozgásokat, annál nagyobb erővel kötelezi ugyanaz a test rendszeres fejlesztésére a nevelés emberét, hogy az egyoldalú szellemiség életben és iskolában egyaránt — a test és lélek rokkantává ne tegye az ifjút, a férfit, s generációtól örökléssel a generációt.

Mert a test elhanyagolásával ne higyjük, hogy csak testünket tettük tönkre: annak koldussága a szellem nyomorékságát is megszüli, megszüli pedig a fok teljes arányában, s ez alól kivétel nincs, mert a természet erői kivételt nem tűrő örök törvények szerint hatnak. Ápolás nélkül a test, e nélkül a lélek semmisül meg. Megszüli a test elhanyagolása az idegességet, érzékenykedő, kapkodó korunk e közös nyavalyáját, megszüli a test tehetetlenségét, minden testi erőlködéstől, még egy mozgalmasabb játéktól vagy erőteljesebb sétá-

tól való irtózást is, az ifjuság koraértséget blaisírságát és csenevész voltát, — a lihegő tüdő és reszkető tagokat, a remegő inat és elgörbült gerinczet, a rossz gyomrot és minden betegségre való inhaerens hajlamot. De a test ezen meglepetésein kívül ajándékoz a léleknek is becses következményeket, melyenek a kintartó szellemi munkára való képtelenség, azaz hirtelen kimertülés, az akaraterő, lelki nyugalom bátorság és erőkbe vetett helyes bizalmon alapuló erőteljes önértzet hiánya, a szellemi túlterhelhetés érzetének folyton megújuló hydrája.

És ha volt kor, melyben a szellemiek úgy a nevelésben, miht az életben háttérbe szorították a testiséget, az a mi korunk, melyben az iskola heti 26—28 órai szellemi kísérletezéssel és legalább is 10—12 órai ugyan-csak szellemi házi tornával érleli ifjainkat a test és kedély betegjeivé, s ad helyette heti 2 óra gymnasticát, minden mozgási szórakozástól megfosztva az ifjút, ki egyszerűen nem ér reá, de testileg elsorvadva kedvét is veszti tőle, s beáll a játékban üdülő ifjak mosolygó, kipirult arca helyett a koraérés blaisírsága, még millió egyéb testi és morális bajok, — s melyben, t. i. korunkban még az élet is a technai vívmányok, a közlekedési eszközök eddig hallatlan fejlettsége s kényelme folytán, eddig hallatlan módon kedvez a testi mozgástól tartózkodó kényelmes tespedésnek, s megmagyarázza kivált a megelőző éveknek azon apodictice hangoztatott felfogását, mely most már, Istennek hála, legalább elméletben módosult, s e módosulás a gyakorlati megoldás utja felé is halad, hogy a test erői semmi s a lélek tükélye minden, — mintha utóbbi az előbbi nélkül lehetséges volna. S ha jártunk iskolás korunkban a heti 2 óra tornára, mivel annak szükségét a törvény elrendelte, tanáraink, a különben derék és érdemes férfiak, de a kor gyermekei, nem mulasztották el ellőttünk a legjobb, legnemesebb szándékkal a szellem előnyeit, mint kizárólag becseseket, folyton emlegetni, s cultiválásukat lelkiünkre kötni, míg a test művelésének nemes, vagy legalább szükséges voltát egyik sem hangoztatta. A dolog az óta némileg változott, az emberek, legalább a nevelésre hivatottak gondolkozása e tárgyban módosult, de a praxis ugyanaz maradt. Innen magyarázható, hogy minket annak idején még fentartott az erőteljes mozgásokkal járó lapdajátékok kedvderítő cultiválása, de a mai kor gyermeke már annyira szellemi praeparatum, szülőik és iskola annyira azzá tevék, hogy egy erőteljes és egészséges lapdajáték és egymás jó megdobálása helyett inkább éretlen vicczeket gyárt éretlen lapokba — ülve, nagyképüsködik, udvarol éretlen észszel éretlen leánygyermekeknek — és szerelmi féltékenységből pár-bajoz, és szentimentális, beteges, ideges világfájdalmában megöngyilkolja magát. Egy jó hátbaütés a kemény bőrlapdával kigyógyította volna lelki sentimentalismusából, testi alapjára állitva őt.

Pályázat tornatanitói állásra.

A pozsonyi ág. hitv. evang. lyceumon a jövő 1894—1895 tanév kezdetétől a tornatanitói állás betöltendő, melyre ezennel pályázat hirdettetik.

Kötelessége a tornaórákat ellátni a lyceum összes osztályaiban.

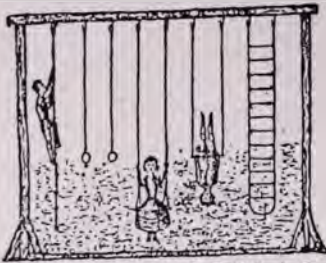
A tornatanító fizetése egyelőre 700 frt.

A kellően felszerelt folyamodványok a pozs. ág. hitv. evang. lyceum igazgatóságához küldendők.

A pályázat határideje folyó évi július 21.

Pozsonyban, 1894. június 11.

A pozs. ev. egyházközség megbízásából a lyceum igazgatósága.

Saját készítményű
torna-eszközök
valódi angol croquet és
Lawn-Tennis

játékok. Kötél- és kenderárak, ostor és ostornyel (nagyban), Mindennemű hálók, függágyak, kötelek, ponyvák, zsákok és szivacsok.

SEFFER ANTAL Budapest (Károly-laktaaya) Károly-utca 12
Képes árjegyzékek bérmentve. Javításokat elfogadok.

Legujabb szerkezetű kerékpárok.

Nagy választék valódi angol és német kerékpárokból.

Herbster Károly

raktárában
Budapest, Károly-körút 3. szám.
1894. évi árjegyzék ingyen.

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIABAN.)

Elsőrangú kutforrás és gyógyfürdőhely

Enyhe éghajlat.
Egyedüli jódhévíz a Continensen
64° Celsius

Az idény tartama márcziustól október végéig.
Gyógyjavallatok: A gyomor és bélcsatorna mindennemű hurutos bántalmánál, hólyagbetegségeknek, csúszos és köszvényes kóralakoknál, görvélykóros és különféle vérhajoknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, díszes és kényelmes berendezett szállodák és magánygyógyintézetek.

100 vendégszoba.

Kitűnő étkezés mérsékelt árak.

Vasuti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut), Okucan (m. kir. államvasutak.)

Vadászterület

kerestetik bérbevétel czéljából, lehetőleg a főváros közelében.
Szíves ajánlatok a „Herkules” kiadóhivatalához intézendők.

FÖLDESZ L.

puskaműves

Budapest, Muzeum-körút 9 szám.

Ajánlja jó hírnevű

fegyvereit

kezesség mellett,

továbbá mindennemű **revolve-
reket** és teljes **vadászfelsze-
reléseket.**

Árjegyzékek kivételre ingyen kódelnek. Javítások legolcsóbban számítatnak.

Porzolt Kálmán

munkái:

- A párbaj. Színmű 1 fely. Előszőr adatot a neimzeti szín-
házban 1881-ben 40
Szerencsétlen furulyások. Elbesz. 1883. 1 —
Viharos élet. Elbeszélések. 1886 1 —
Fürdői emlékek. Elbesz. 1887. (Képekkel) 1 —
Sport és szerelem. Elb. 1887. (Képekkel) 1 —
Amor im Bade. A „Fürdői emlékek” német kiadása. Berlin 1891. Ára 1 márka.
Herkules Testgyak. és sportközl. 1884. Első évfolyam 6 —
1885. Második évfolyam ... 8 —
1886. Harmadik évfolyam... 8 —
1887. Negyedik évfolyam .. 8 —
1888. Ötödik évfolyam 4 —
1889. Hatodik évfolyam ... 4 —
1890. Hetedik évfolyam..... 4 —
1891. Nyolczadik évfolyam 4 —
1892. Kilenczedik évfolyam 4 —
Képes sportnaptár. 1886. évre 1 50

- A testgyakorlati oktatás rendszere. A testgyakorlati oktatásra vonatkozó törvények és rendeletek gyűjtemény. 1886 — 80
Reform-naptár 1892. Politikai és szépirodalmi tartalommal — 40
A Dunántúl iráshán és képhén. (Dunántúli képes naptár 1892) 1 —
Ugyanaz 11-ik kötet 1893-évre 1 —

Porzolt Jenő:

- A korszolyázás kézi könyve. Képekkel..... 1 —

Porzolt Lajos munkái:

- A magyar labdajátékok könyve. Képekkel s gróf Eszterházy Mihály előszavával..... 1 —
A tornázás kézikönyve. Képekkel. 1 20
Tornakartyák. Képekkel 1 —
Mindezen munkák kaphatók a „Herkules” kiadóhivatalában (Budapest, József-körút 5. sz.)

KAJÁRI DEZSŐ

KARLSBADI

cipő-különlégességek

Budapest, Dorottya-utca 8. sz. a.

Ajánlja legdusabb választékban férfi-, női- és gyermek-cipő-árukat a nyári idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös Agyelemmel

velocipédező, turista és hegymászó tornacipőket, vadász-csizmákat

mindennemű bőr- és vászonzól urak, hölgyek és gyermekek részére egymint:

tiszti cipők, galoschnik v. gumiezi pők, ugy szinte vízmentes cipőket és kényes lábra különlegességeket nagy választékban raktáron tart

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerinti leggyorsabban eszközöztelnek.

Torna- és sport-ruházati kellékek raktára.

CZIM:

Karl Braunstein (Turnwart)
Georgswalde. (Böhmen).

Tornász-nadrágok tricoból, Tornaingek, torna-övek, torna-czipők különböző fajtából.

Velocipéd.-czipők, turista-czipők, séta-czipők szövethől és bőrből, bőrvagy reczés gummi-talppal.

„Hidalgo” szabadalmazott sport-czipő sarok nélkül Lipsia-talppal.

Szállítás utánvét iellett.

Kimerítő árjegyzékek ingyen!

Képek és képkeretek

a legnagyobb választékban a legegyszerűbbtől a legremekebbig való kivitelben legmérsékeltébb áron kaphatók csakis TINTNER MIKSA műtárában Bécs. 1. Opernring 19.